

SLUŽBENI LIST

KRALJEVSKE BANSKE UPRAVE DRAVSKE BANOVINI

Izhaja vsako sredo in soboto. — Naročnina: mesečno din 16.—, četrletno din 48.—, polletno din 96.—, celoletno din 192.—. Cena posamezne številke po obsegu. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ul. 23. — Tel. št. 25-52.

4. kos.

V LJUBLJANI, dne 13. januarja 1937.

Letnik VIII.

VSEBINA:

19. Ustava islamske verske zajednice kraljevine Jugoslavije.	21. Uredba o izpremembi uredbe o prekinitvi zastaranja kmet- skih menic.
20. Odločba kraljevskih namestnikov o pretvoritvi nepopolne realne gimnazije v Murški Soboti v popolno.	22. Razglas banske uprave o ljudskem delu in odkupnini za samoupravne ceste v letu 1937/38.

Zakoni in kraljevske uredbe.

19.

V imenu Njegovega Veličanstva

Petra II.,

po milosti božji in narodni volji kralja Jugoslavije,

kraljevski namestniki

na predlog ministra pravde in po zaslišanju ministrskega sveta odobrujejo

ustavo

**islamske verske zajednice kraljevine
Jugoslavije,***

ki se glasi:

I.

Osnovne in splošne določbe.

§ 1.

Islamska vera spada med priznane vere v kraljevini Jugoslaviji in je ravnopravna z vsemi ostalimi zakonito priznanimi verami.

Vsi muslimani v kraljevini Jugoslaviji sestavljajo samostalno islamsko versko zajednico, ki ji načeluje reis-ul-ulema kot vrhovni starešina.

* >Službene novine kraljevine Jugoslavije< z dne 5. novembra 1936, št. 256/LXIV/656. — Upoštevani so tudi popravki, objavljeni v >Službenih novinah< z dne 21. novembra 1936, št. 270/LXVII/688; v le-teh se popravlja v 2 točkah tudi tretji odstavek § 145., ki ga pa izvirnik ustave nima.

§ 2.

Islamska verska zajednica kraljevine Jugoslavije vzdržuje v smislu predpisov islama duhovno edinstvo z ostalimi islamskimi verskimi zajednicami.

§ 3.

Islamska verska zajednica javno izpoveduje in uči svojo islamsko vero, javno opravlja svoje islamske verske dolžnosti in samostalno opravlja in ureja svoje verske, versko-prosvetne in vakuško-imovinske posle.

§ 4.

Celotni stroj Islamske verske zajednice sloni po določbi prednjega paragrafa na verski, versko-prosvetni in vakuško-imovinski ureditvi.

§ 5.

Islamska verska zajednica se upravlja:

1. po predpisih šariata;
2. po predpisih zakona o islamski verski zajednici kraljevine Jugoslavije,*
3. po določbah te ustave.

§ 6.

Namen islamske verske zajednice je, da versko dviga spoznavalce islama in širi med njimi islamsko moralo, pa jih tako kulturno dviga.

§ 7.

Islamska verska zajednica dosega svoj namen s tem, da:

1. uslanavlja in vzdržuje džamije, mektebe, medrese in druge verske, versko-prosvetne in človekoljubne zavode;

* >Službeni list< št. 361/50 iz 1. 1936.

2. izobrazuje verske uslužbence kakor tudi versko-prosvetne učitelje za svoje, državne in druge šole;

3. skrbi za versko in versko-moralno vzgojo in izobrazbo islamske mladine v svojih, državnih in drugih šolah;

4. širi versko-moralne knjige in pouk med pripadniki islama;

5. pobija protiverska dejanja in protiversko propagando kakor tudi verske in moralne predsodke, slabe šege in navade;

6. organizira dobrodelna društva in naprave in podpira vsako delovanje, ki gre za verskim, moralnim, prosvetnim, zdravstvenim, gospodarskim, socialnim in kulturnim preporodom muslimanov v duhu islama.

§ 8.

Islamska verska zajednica in posamezne njene naprave in organi, določeni z ustavo islamske verske zajednice, kamor spadajo tudi džematski medžlisi in sreska vakufsko-mearifška poverjenstva, so pravne osebe, sposobne, po predpisih zakonov pridobivati in imeti tako premično kakor tudi nepremično imovino in izvrševati vse pravice, ki jim pristojne kot takim.

§ 9.

Imovina islamske verske zajednice služi zgolj za njene verske, versko-prosvetne in človekoljubne namene in se ji ne sme z nikakršno pretvezo odvzemati niti uporabljati za druge namene.

Razlastitev imovine islamske verske zajednice v občno korist je dopustna samo na podstavi zakona ob povračilu popolne vrednosti.

Vakufska imovina in vsa druga posestva in naprave islamske verske zajednice ostanejo njena lastnina tudi tedaj, če bi prebivalstvo, kateremu služijo ta imovina, posestva in naprave, prestopilo v drugo vero ali če bi se izselilo.

§ 10.

Islamska verska zajednica upravlja in ureja samostalno in razpolaga prosto s svojo imovino, vakufi in skladi v mejah zakona o islamski verski zajednici in te ustave ob vrhovnem nadzorstvu države, ki ga vrši ministrstvo pravde.

Vse te posle opravlja islamska verska zajednica po svojih verskih in imovinsko-upravnih organih, ki so določeni z zakonom o islamski verski zajednici in urejeni s to ustavo.

Pristojna verska in vakufsko-mearifška oblastva odločajo samostalno o sprejemu vakufov (ustanov), ki so namenjeni za verske, versko-prosvetne in človekoljubne namene.

§ 11.

Avtonomna verska in vakufsko-mearifška oblastva islamske verske zajednice sklepajo in odločajo samostalno o predmetih, ki spadajo v njih pristojnost.

Spore o pristojnosti med verskimi in vakufsko-mearifškimi avtonomnimi oblastvi z ene strani in resornimi ministri z druge strani rešuje državni svet, spore med vakufsko-mearifškimi organi pa pristojna šeriatska sodišča.

§ 12.

Določbe v vakufnamah (ustanovnih pismih) se morajo izvrševati po predpisih šeriata. Če ni vakufnam, je postopati po veljavnem običaju (teamuli kadim).

Z vakufnamami pridobljene pravice do verskih in vakufsko-mearifških služb se morajo spoštovati po predpisih šeriata.

§ 13.

Organi islamske verske zajednice izvršujejo sami svoje sklepe in opravljajo v tej ustavi določene volitve in sami pobirajo svoje dohodke.

Če gre za izvršitev pristojno izdanih, na šeriatu in zakonu osnovanih naredb in polnoveljavnih sodb in odločb vseh islamskih verskih in vakufsko-imovinskih oblastev in organov, kakor tudi če gre za vzdrževanje reda in mira, dajejo vsa državna in samoupravna oblastva na zaprosilo dotičnih avtonomnih oblastev potrebno pomoč in sodelovanje.

Šeriatska sodišča morajo pri poizvedbah v disciplinskih preiskavah na zahtevo verskih in vakufskih oblastev zasliševati priče in druge osebe in jih po potrebi tudi zaprisegati.

Obveznosti, za katere se zavežejo pripadniki islamske verske zajednice pismeno ali na zapisnik pri kakem verskem ali vakufskem oblastvu za potrebe in namene islamske verske zajednice, izterjajo po potrebi na zahtevo dotičnih verskih ali vakufskih oblastev pristojna upravna in samoupravna oblastva z izvršbo.

Islamski verski uslužbenci uživajo državno zaščito na isti način, kakor državni uradniki. Državna oblastva so po predpisih veljavnih zakonov dolžna preprečevati žaljenje oseb in njih versko-uslužbenske lastnosti; prav tako morajo skrbeti, da jim zavarujejo svobodno in neovirano izvrševanje njih službe.

§ 14.

Vsa državna oblastva, ki uvedejo po svoji pristojnosti zoper uslužbenca islamske verske zajednice kazenski postopek, morajo o tem takoj obvestiti pristojni ulema-medžlis glede verskih uslužbencev, glede ostalih pa sresko vakufsko-mearifško poverjenstvo oz. zborni odbor vakufsko-mearifškega zbora.

§ 15.

Vse tiste osebe, ki opravljajo po pristojni postavitvi islamsko versko službo, niso zavezane vršiti osebno tiste javne posle, ki nasprotujejo njih verskemu poklicu in ugledu.

Njih prejemki, ki jih dobivajo na podstavi svojih funkcij, so izvzeti od rubeža v isti meri kakor plače in ostali prejemki državnih uradnikov.

Državljeni islamske vere v kraljevini Jugoslaviji, v katere je treba šteti tudi učence vseh šol, se ne smejo nagovarjati niti na kakršen koli način siliti, da bi se udeleževali verskih obredov kake druge veroizpovedi. O tem, ali ima kak obred znake nemuslimanske vere, je odločilno mnenje pristojnega islamskega verskega oblastva. Na podstavi takega mnenja odloči minister za prosveto.

§ 16.

Zastava islamske verske zajednice je zelena z belim polmesečem in peterožarno zvezdo v sredi.

Reis-ul-ulema predpiše s svojim širšim svetom pravilnik o uporabi zastave islamske verske zajednice za njene naprave.

§ 17.

Organi islamske verske zajednice dopisujejo z osrednjimi državnimi oblastvi in obratno v svojem področju

preko svojega ulema-medžlisa, obenem pa vroče prepis spisa reis-ul-ulemi.

Če gre za posle, ki zadevajo obe področji, za tožbe in prijave zaradi kršitve zakona o islamski verski zajednici, te ustave ali siceršnjih islamskih ustanov in o visokosolskem izobražanju muslimanov, dalje za posle, ki spadajo v pristojnost reis-ul-uleme, se opravlja dopisovanje preko reis-ul-eleme. Tudi v drugih poslih se smejo obračati avtonomna oblastva, če spoznajo to za potrebno, na državna oblastva preko reis-ul-uleme.

§ 18.

Po načelu ravnopravnosti, zajamčene z državno ustavo, se že samo s tem, če se dajo kakšni usvojeni in priznani veroizpovedi večje pravice, ki ne nasprotujejo predpisom islama, priznajo te pravice tudi islamski verski zajednici.

Po tem načelu velja predpis odstavka (*) § 8. zakona o ureditvi agrarnih odnosov v prejšnjih krajinah Južne Srbije in Črne gore z dne 24. junija 1933 tudi za vakufska in ostala posestva islamske verske zajednice.

§ 19.

Javno nabiranje prispevkov za verske, prosvetne, človekoljubne in občekoristne namene je podrejeno občni državnim zakonodaji.

Za doslej običajno javno nabiranje prispevkov za gorenje namene, ki je omejeno samo na svoj sedež in kraj, ni treba nobenemu vakufsko-mearifskemu džematu niti sreskemu vakufsko-mearifskemu poverjenstvu odobritve upravnega oblastva.

Za nabiranje prispevkov v šolah je potrebna odobritev pristojnega šolskega oblastva skladno z veljavnimi šolskimi zakoni.

To velja tudi glede razširjanja verskih in moralnih knjig in pouka v šolah.

§ 20.

Vseh javnih davščin so oproščene zgradbe, namenjene službi božji in versko-prosvetnim, kulturnim in dobroteljnimi napravami; dalje zavodi za verske potrebe, kakor: džamije, tekije, medrese, mektebi, knjižnice, imareti, sirotišča in pod.; islamska pokopališča in grobnice; domovi aktivnih verskih uslužbencev, ki so lastnina islamske verske zajednice in so namenjeni za njih stanovanja; domovi islamskih verskih uradov; kulturno-zgodovinski spomeniki; dvorišča in neposredne postranske zgradbe vseh naštetih naprav.

§ 21.

Vsi organi islamske verske zajednice in člani pojedinih njenih teles, vsi uradniki in uslužbenci zajednice in posameznih vakufov so odgovorni po določbah zakonov za svoje poslovanje in za vsako škodo, ki jo povzroče islamski verski zajednici z nepravilnim poslovanjem ali zanemarjenjem dolžnosti.

Dolžni so izvršiti vse pismene naloge svojih pristojnikov, če so v skladu s predpisi § 5. te ustave in z drugimi pristojno izdanimi odredbami. Če smatrajo, da ni pismeni nalog s tem v skladu, ga niso dolžni izvršiti, morajo pa takoj obvestiti urad, ki je ta nalog izdal.

§ 22.

Nobeno službeno mesto se ne sme popolniti z osebo, ki nima za to kvalifikacije, predpisane od pristojnih organov.

§ 23.

Tekije in njih imovina so tudi vakufska imovina in spadajo potemtakem pod upravo in nadzor pristojnih verskih in vakufsko-mearifskih oblastev. Šejhi morajo imeti kvalifikacijo, ki jo predpiše pristojno versko oblastvo, in so v vsem svojem delovanju pod nadzorom verskih oblastev.

Obredi (zikr) in nauki posameznih tarikov, ki jih oglašajo reis-ul-ulema s svojim širšim svetom za nasprotno nauku islama, se ne smejo opravljati ne učiti.

§ 24.

Za vse uradnike, ostale uslužbence in nameščence islamske verske zajednice, verske in imovinske, najsi so aktivni ali upokojeni, predpišeta vakufsko-mearifska zbora v Sarajevu in Skoplju, vsak za svoje območje, službeno pragmatiko z določbami o prejemkih, kvalifikaciji in ostalih pogojih za službo in o pokojninskem skladu, oba skupaj pa za reis-ul-ulemo ter uradnike in uslužbence njegove pisarne.

§ 25.

Reis-ul-ulema s svojim ožjim svetom izda predpise o disciplinskem postopku za vse verske avtonomne uslužbence.

§ 26.

Zvanja članov džematskih medžlisov, sreskih vakufsko-mearifskih poverjenstev in vakufsko-mearifskih zborov so častna zvanja. Člani vakufsko-mearifskega zbora in zbornega odbora imajo pravico do povračila potnih stroškov in do dnevnice.

§ 27.

O vseh sejah verskih in vakufsko-imovinskih teles in organov se vodijo zapisniki. Te zapisnike, razen zapisnikov vakufsko-mearifskega zbora, podpišejo in overijo vsi prisotni člani, zapisnik vakufsko-mearifskega zbora pa overita predsednik in zapisnikar.

O načinu obravnavanja in sklepanju izda pristojni vakufsko-mearifski zbor potrebne poslovniške.

Vsi sklepi, ki se store v sejah, morajo dobiti na dotičnih spisih klavzulo, da so sklenjeni v seji.

§ 28.

Za pritožbe zoper odločbe oblastev islamske verske zajednice se določa rok 14 dni od dne vročitve odločbe.

Pritožba, oddana v zakonskem roku na pošto, se smatra za pravočasno vloženo.

Pritožbe se vlagajo pri oblastvu, ki je izdalo odločbo.

§ 29.

Vsako žalitev in omalovaževanje islamskih verskih naprav in predpisov, po katerih se vodi islamska verska zajednica, bodisi po službenem organu ali po zasebniku, mora džematski imam, v čigar območju se je tak nedopustni primer dogodil, prijaviti pristojnemu sreskemu vakufsko-mearifskemu poverjenstvu, glavnemu imamu in ulema-medžlisu kakor tudi krajevemu upravnemu oblastvu, ki mora vzeti stvar takoj v postopek.

§ 30.

Vsi organi islamske verske zajednice se morajo vzajemno podpirati in ostvarjati namene islamske verske zajednice.

§ 31.

Službeni jezik v vseh uradnih poslih islamske verske zajednice kraljevine Jugoslavije je državni jezik.

§ 32.

Vsi organi islamske verske zajednice imajo uradni pečat z zakonskim besedilom svojega naziva in z označbo sedeža.

§ 33.

Reis-ul-ulema izdaja službeni list, v katerem opravlja uradne objave islamske verske zajednice.

§ 34.

Reis-ul-ulema izda s svojim širšim svetom v 6 mesecih po nastopu službe pravilnik o nošenju ahmedije in drugih znakov verskih uslužbencev.

§ 35.

Islamska verska zajednica ima pravico zahtevati, če se poda tak primer, naj pristojna državna oblastva prepovedo uporabljati pridevek »islamski«, »muslimanski« in podobno tistim novinam, časopisom in občasnim spisom, ki imajo v svojem naslovu ali podnaslovu naziv »islamski«, »muslimanski« in temu podobno, če so s svojim pisanjem očitno na škodo zakonitim koristim islamske verske zajednice.

Isto pravico ima islamska verska zajednica tudi glede društev, ki imajo v svojem nazivu ali podnazivu v prednjem odstavku navedene pridevke ali je v označbi namena in svrhe poudarjeno delovanje za islam.

§ 36.

Nova islamska pokopališča smejo ustanavljati in imeti v posesti samo islamska verska zajednica ali njeni posamezni organi; pokopavanje umrlih muslimanov pa je dopustno samo na tistih islamskih pokopališčih, ki jih določijo v ta namen pristojno sresko vakufsko-mearifsko poverjenstvo v skladu s sanitetnimi predpisi.

§ 37.

Vsak član izvoljenih teles kakor tudi vsak uslužbenec islamske verske zajednice se sme pritožiti zoper odločbo katerega koli organa, ki ni po njegovem mnenju v skladu s predpisi § 5. te ustave in z drugimi pristojno izdanimi odredbami, in to v 14 dneh, ko zve za to odločbo. Pristojna oblastva rešijo tako pritožbo, kakor da bi bila kršena osebna pravica pritožitelja, in izdajo pismeno odločbo.

II.

Organi islamske verske zajednice.

§ 38.

Organi islamske verske zajednice so:

1. džematski medžlis;
2. sresko vakufsko-mearifsko poverjenstvo;
3. ulema-medžlis v Sarajevu in ulema-medžlis v Skoplju;
4. vakufsko-mearifski zbor v Sarajevu in vakufsko-mearifski zbor v Skoplju, s svojimi organi, zbornima odboroma in vakufskima direkcijama;
5. reis-ul-ulema v Sarajevu s svojim ožjim in širšim svetom.

§ 39.

V verskem in versko-prosvetnem pogledu predstavljajo islamsko versko zajednico reis-ul-ulema, ulema-medžlis, glavni in džematski imam, v vakufsko-imovinskem pogledu pa vakufsko-mearifski zbor s svojim zbornim odborom in z vakufsko direkcijo, sresko vakufsko-mearifsko poverjenstvo s podrejenimi muteveliji in džematski medžlis.

1. Džematski medžlis.

§ 40.

Vsi muslimani enega ali več sosednjih krajev, kjer je najmanj 300 islamskih domov, sestavljajo vakufsko-mearifski džemat. Muslimani tistih krajev, kjer ni vsaj 300 islamskih domov, se morajo združiti s sosednjimi kraji in urediti v en džemat. Izjeme smejo biti samo v tistih krajih in krajinah, kjer terenske in druge razmere to terjajo; v teh primerih se smejo džemati skupljati tudi z manjšim številom islamskih domov. O tem kakor tudi vobče o ustroju džematov odloča zborni odbor pristojnega vakufsko-mearifskega zbora.

Dom je vsaka zase obstoječa islamska rodbina kakor tudi polnoletna samska oseba s samostalnim poklicem.

§ 41.

Vsak musliman pripada kot član tistemu džematu, v katerem stalno živi.

§ 42.

Džematske posle vodi džematski medžlis, ki ima v džematih do 500 volilcev po pet članov in pet namestnikov, v džematih od 500 do 1000 volilcev po sedem članov in sedem namestnikov, v džematih od 1000 do 2000 volilcev po devet članov in devet namestnikov, v džematih z več ko 2000 volilci pa za vsakih nadaljnjih 1000 po enega člana in enega namestnika več.

§ 43.

Džematski medžlis voli v svoji prvi seji izmed sebe predsednika in podpredsednika.

Predsednik predstavlja in zastopa džematski medžlis pred sodiščem in oblastvi, sklicuje seje džematskega medžlisa in jim predseduje. Če je zadržan, ga nadomestuje podpredsednik. Seje so po potrebi ali če to zahteva večina članov džematskega medžlisa.

§ 44.

Džematskemu medžlisu je dolžnost poglavitno, da:

1. zasleduje potrebe svojega džemata in podaja v tem pogledu predloge sreskemu vakufsko-mearifskemu poverjenstvu;
2. varuje ugled in koristi svojega džemata in islamske verske zajednice;
3. podpira verske in versko-prosvetne uslužbence svojega džemata in skrbi za versko, moralno in kulturno-prosvetno povzdigo in vzgojo članov svojega džemata;
4. izvršuje odločbe in naloge višjih verskih in vakufsko-mearifskih organov in teles;
5. nadzira verske in versko-prosvetne avtonomne zgradbe in druge vakufske objekte;
6. sestavlja inventar svoje premične in nepremične imovine;
7. skrbi za potrebna sredstva za vzdrževanje džamij, mektebov in pokopališč;

8. pregleda vsaj vsak mesec račune svojega blagajnika in skrbi, da vrše tudi ostali člani svoje dolžnosti točno in vestno;

9. obravnava in predlaga sreskemu vakufsko-mearifskemu poverjenstvu letne proračune in zaključne račune svojih potrebščin in mu podaja predloge, prošnje in vloge o vseh potrebah svojega džemata;

10. podaja konec vsakega leta sreskemu vakufsko-mearifskemu poverjenstvu poročilo o svojem poslovanju;

11. podpira nadzorne organe islamske verske zajednice;

12. sestavlja in vodi stalni volilni imenik.

§ 45.

Džematski medžlis jemlje v službo tiste džematske verske uslužbenec, ki jih vzdržujejo džematski člani sami iz svojih sredstev. Takšni uslužbenci morajo dobiti, da se smejo vzeti v službo, odobritev pristojnega verskega oblastva za službo v dotičnem džematu.

§ 46.

Odobritev za začasno službo v džematu se sme dati samo listemu kandidatu, ki dokaže svojo sposobnost z veljavnim izpričevalom o opravljenem izpitu ali o večletni dobri uporabi v dotični službi. Če nima takega izpričevala, mora opraviti kandidat usposobljenostni izpit, ki ga obavlja posebna izpitna komisija. Take komisije postavi po potrebi za posamezna območja ulema-medžlis in predpiše pravilnik za njegovo poslovanje. Razen strokovne sposobnosti mora kandidat tudi dokazati, da je zadostil svoji vojaški obveznosti.

§ 47.

V džamijah smejo opravljati službo, razen za to postavljenih džamijskih uslužbencev, tudi druge osebe, če to pristojno versko oblastvo dovoli.

2. Sresko vakufsko-mearifsko poverjenstvo.

§ 48.

Sresko vakufsko-mearifsko poverjenstvo je organ versko-prosvetne in vakufsko-imovinske uprave islamske verske zajednice v srezu. Njegov sedež in območje sta kraj in ozemlje sreskega upravnega oblastva; izjeme od tega pa so dopustne samo po odločbi pristojnega vakufsko-mearifskega zbora.

§ 49.

Sresko vakufsko-mearifsko poverjenstvo ima v srezih z več ko 10.000 muslimani po sedem članov in sedem namestnikov, v srezih do 10.000 muslimanov pa po pet članov in pet namestnikov.

§ 50.

Seje sreskega vakufsko-mearifskega poverjenstva so enkrat na teden, po potrebi tudi večkrat. Če zahteva to večina članov sreskega vakufsko-mearifskega poverjenstva, se mora sklicati izredna seja.

§ 51.

V področje sreskega vakufsko-mearifskega poverjenstva spada poglavitno, da

1. nadzira poslovanje džematskih medžlisov svojega sreza;

2. ima v razvidu vso premično in nepremično imovino islamske verske zajednice v območju svojega sreza;

3. nadzira verske in versko-prosvetne avtonomne zgradbe in vse druge vakufske objekte, skrbi, da se vzdržujeta red in snaga v džamijah, mektebih, medresah, tekijah, pokopališčih in drugih verskih in versko-prosvetnih avtonomnih objektih, in čuva nad celotnim poslovanjem mutevelijev in vseh vakufsko-mearifskih plačanih organov svojega območja;

4. podaja predloge o osnavljanju, postavljanju, vzdrževanju in popravljanju džamij in drugih verskih, versko-prosvetnih in človekoljubnih avtonomnih zavodov;

5. podaja predloge o odsvojitvi, menji in obremenitvi vakufskih nepremičnin, o nakupu nepremičnin in zidavi donosnih novih zgradb iz vakufsko-mearifskih sredstev in o načinu, kako se dajejo vakufske nepremičnine v najem in zakup;

6. oddaja mnenja o poravnavanju in sklepanju ter razvezovanju pogodb;

7. predlaga odpis dvomnih in neizterljivih terjatev;

8. podaja predloge o imenovanju, plačah, nagradah in odsotstvih vakufsko-mearifskih in verskih uslužbencev svojega sreza in daje vakufsko-imovinskim uslužbencem odsotstva do 14 dni;

9. čuva nad tem, da se predpisno izvršuje učni načrt v vseh verskih avtonomnih in vakufsko-mearifskih zavodih;

10. javlja ulema-medžlisu in po ulema-medžlisu državnim oblastvom, če zve, da se osnova islamskega verskega pouka v javnih šolah ali zavodih ne upošteva;

11. odreja svoje odposlance, ki prisostvujejo završnim izpitom v vseh verskih avtonomnih in drugih vakufsko-mearifskih zavodih njegovega območja;

12. spodbuja islamsko mladino, naj hodi v čim večjem številu v vse, zlasti pa v verske šole, in naj se uč obrtov;

13. podaja predloge zbornemu odboru pristojnega vakufsko-mearifskega zbora o podeljevanju štipendij islamskim dijakom srednjih in visokih šol;

14. sestavlja in predlaga vakufsko-mearifskemu zbornemu odboru proračun za prihodnje in zaključni račun za minulo leto glede vakufsko-mearifske imovine v svojem območju, v roku, ki ga predpiše zborni odbor;

15. sestavlja z muteveliji in džematskimi medžlisi proračune za prihodnje leto in jih predlaga zbornemu odboru. Sprejema in predlaga s svojim poročilom zaključne račune samostalnih vakufov in džematskih medžlisov kakor tudi vse druge račune, ki zadevajo vakufsko-mearifsko imovino, katere dohodki presegajo 1000 dinarjev na leto, v roku, ki ga predpiše zborni odbor;

16. odobruje proračune in zaključne račune samostalnih vakufov in džematskih medžlisov, katerih dohodki ne presegajo 1000 dinarjev na leto, preise teh proračunov in zaključnih računov pa pošilja zbornemu odboru na znanje;

17. obvešča o vseh važnejših dogodkih, ki zadevajo verske in vakufsko-mearifske posle, zborni odbor pristojnega vakufsko-mearifskega zbora kakor tudi ulema-medžlis, kakršna je pač pristojnost teh organov;

18. izvršuje naloge zbornega odbora pristojnega vakufsko-mearifskega zbora, vakufske direkcije in ulema-medžlisa, ki so se izdali v mejah njih pristojnosti;

19. odloča v prvi stopnji o pritožbah zoper odločbe džematskih medžlisov.

§ 52.

K sejam sreskega vakufsko-mearifskega poverjenstva o važnih stvareh, ki zadevajo skupne koristi enega ali več džematov, je treba klicati predsednike dotičnih džematskih medžlisov. Tem gre v takem primeru posvetovalna in glasovalna pravica.

§ 53.

Sresko vakufsko-mearifsko poverjenstvo predstavlja njegov predsednik in ga zastopa pred sodiščem in oblastvi.

Če je predsednik zadržan, ga nadomestuje podpredsednik.

3. Vakufsko-mearifski zbor.

§ 54.

Vrhovni nakazovalec in nadzorni organ za celotno vakufsko-mearifsko in drugo imovinsko upravo islamske verske zajednice je vakufsko-mearifski zbor v Sarajevu za ozemlje ulema-medžlisa v Sarajevu, vakufsko-mearifski zbor v Sarajevu pa za ozemlje ulema-medžlisa v Skoplju.

§ 55.

Ko se snide vakufsko-mearifski zbor prvič po volitvah, mu predseduje po letih najstarejši član in odredi volitve predsednika.

Brž ko prevzame novo izvoljeni predsednik dolžnost, odredi volitve dveh podpredsednikov in potrebno število tajnikov zbora.

Ko se zbor tako konstituira, izvoli izmed sebe svoj zborni odbor, 4 člane v disciplinski svet za izvrševanje disciplinske oblasti nad člani ulema-medžlisa in 10 članov v posebno volilno telo za volitve članov ulema-medžlisa.

V disciplinski svet se volijo samo kvalificirani člani; od teh morajo trije imeti bogoslovno ali šeriatsko-pravno izobrazbo, eden pa pravno fakulteto.

V posebno volilno telo, ki voli člane ulema-medžlisa, spadajo 4 člani z bogoslovno ali šeriatsko-pravno izobrazbo, 2 s fakultetno izobrazbo in 4 člani, ki ni da bi morali imeti pogoje prvih štirih ali drugih dveh članov.

§ 56.

Zasedanja vakufsko-mearifskega zbora so redna ali izredna. Redno zasedanje skliče predsednik zbora sporazumno z zbornim odborom vsako leto najmanj mesec dni pred začetkom proračunskega leta, izredno pa, kadar polovica članov zbora ali zborni odbor to zahteva.

Sklic je priobčiti članom najmanj osem dni pred zasedanjem in je navesti dnevni red prve seje. Izredno sejo je treba sklicati v 30 dneh od dne, ko se je zahtevala.

§ 57.

Vakufsko-mearifski zbor je pristojen poglavitno, da:

1. voli člane zbornega odbora in njih namestnike;
2. imenuje razvrščene in pogodbene uradnike vakufske direkcije in vrši na njimi disciplinsko oblast v prvi in poslednji stopnji;

3. odobruje letni proračun samostalne vakufske direkcije islamske verske zajednice na svojem ozemlju kakor tudi proračune sreskih vakufsko-mearifskih poverjenstev, džematskih medžlisov in samostalnih vakufov,

katerih letni dohodek znaša najmanj 30.000 dinarjev, in vseh vakufsko-mearifskih skladov in razrešuje zaključne račune o njih;

4. nadzira poslovanje vakufsko-mearifskih organov in vseh uslužbencev vakufsko-mearifske uprave;

5. odloča o nakupu posestev, prodaji, menji in obremenitvi premične in nepremične vakufske imovine, kolikor ne more to opraviti zborni odbor;

6. odloča načelno o donosnem nalaganju vakufske imovine, zlasti o dajanju posojil iz vakufsko-mearifskih skladov in imovine poedinih vakufov, kolikor to ne more dovoliti zborni odbor;

7. odloča o načinu, kako je dajati vakufske nepremičnine v najem in zakup;

8. odloča o odpisu dvomnih in neizterljivih terjatev posameznih vakufov in skladov čez 2000 dinarjev;

9. ustanavlja nova uradniška in uslužbenska mesta, odreja vsem uslužbencem prejemke in ureja njih ostala službena razmerja;

10. daje vakufsko-mearifskim uslužbencem odsotstva nad dva meseca;

11. odreja dnevnice in polne stroške svojim članom in članom svojega zbornega odbora;

12. predpisuje poslovnik in službena pravila za vse vakufsko-mearifske organe in telesa;

13. izpreminja veljavne in izdaja nove predpise o upravljanju in nadziranju vakufsko-mearifske imovine, o voditvi knjig, računov in blagajniških poslov;

14. izpreminja veljavne in izdaja nove predpise o disciplinskem postopku in pokojninah za vakufsko-mearifske uradnike in uslužbence;

15. odloča o pogojih, višini in številu štipendij dijakom srednjih in visokih šol;

16. odloča dokončno o pritožbah zoper odločbe vseh vakufsko-mearifskih organov, kolikor odločanje ni prepuščeno zbornemu odboru;

17. skrbi, da se varuje celotna vakufska imovina, in podaja kraljevski vladi svoje vloge in pritožbe po vseh poslih vakufsko-mearifske uprave, zlasti tudi, da se spoštujejo s to ustavo zajamčene avtonomne pravice in ravnopravnost z drugimi veroizpovedmi.

Za odsvojitve in menjo vakufske imovine je potrebna hükski šer'ija.

4. Vakufsko-mearifski zborni odbor.

§ 58.

Vakufsko-mearifski zborni odbor je vrhovni upravni organ v vakufsko-mearifskih in drugih imovinskih poslih.

Vakufsko-mearifski zborni odbor je sestavljen iz petih članov in petih namestnikov, ki jih voli vakufsko-mearifski zbor izmed sebe.

Predsednika in podpredsednika si voli vakufsko-mearifski odbor izmed sebe.

§ 59.

Mandat članov zbornega odbora traja tudi še po izteku dobe zboru kakor tudi ob njegovem razpustu, dokler se ne izvoli izmed novega zbora novi zborni odbor. Izstop iz zbora ima za posledico tudi izstop iz zbornega odbora.

§ 60.

Zborni odbor skliče njegov predsednik vsaka dva meseca enkrat, po potrebi pa, ali če to zahtevajo trije člani zbornega odbora, tudi večkrat.

Zborni odbor posluje v Sarajevu oz. Skoplju.

§ 61.

Vakufsko-mearifskemu zbornemu odboru je dolžnost poglobitno, da:

1. opravlja tekoče posle vakufske imovine in upravlja celotne dohodke in razhodke samostalne imovinske uprave islamske verske zajednice v svojem območju;

2. vrši starešinsko oblast nad vsemi uslužbenci vakufsko-mearifске uprave;

3. nadzira poslovanje džematskih medžlisov in sreskih vakufsko-mearifskih poverjenstev in jim daje navodila;

4. nadzira samostalne vakufe glede uprave imovine in izpolnjevanja ustanovnih namenov;

5. odobruje uvakufitve, sprejema darila in volila;

6. postavlja uradniške pripravnike vakufske direkcije, uslužbence sreskih vakufsko-mearifskih poverjenstev in druge vakufske uslužbence, izvzemši uslužbence, navedene v točki 2. § 57. te ustave;

7. odobruje proračune in razrešuje zaključne račune samostalnih vakufov in džematskih medžlisov, katerih letni dohodki presegajo 1000 dinarjev, ne presegajo pa 30.000 dinarjev, in proračune ter zaključne račune sreskih vakufsko-mearifskih poverjenstev vobče;

8. daje vakufskim uslužbencem odsotstva do dveh mesecev;

9. vrši disciplinsko oblast nad uslužbenci, ki jih postavlja zbor, v prvi stopnji, nad ostalimi vakufskimi uslužbenci pa v drugi in poslednji stopnji;

10. dovoljuje vakufsko-imovinskim uslužbencem predjeme na plačo do višine celotnih trimesečnih prejemkov in jim daje nagrado, honorarje in podpore v mejah proračunskih kreditov;

11. odloča o odklonitvi in izgubi članstva v džematskih medžlisih in sreskih vakufsko-mearifskih poverjenstvih ter o izrekanju in uporabljanju denarnih kazni zoper te člane;

12. predlaga predsedniku zbora po §§ 56. in 62. sklie vakufsko-mearifskega zbora;

13. sestavlja letni proračun in pregleduje zaključni račun samostalne imovinske uprave islamske verske zajednice na svojem ozemlju kakor tudi zaključne račune samostalnih vakufov, džematskih medžlisov in sreskih vakufsko-mearifskih poverjenstev z dohodkom nad 30.000 dinarjev na leto in vakufsko-mearifskih skladov in jih predlaga vakufsko-mearifskemu zboru;

14. jemlje na znanje proračune in zaključne račune, ki mu jih predlaga po točki 16. § 51. sresko vakufsko-mearifsko poverjenstvo;

15. podaja vakufsko-mearifskemu zboru letno poročilo o svojem poslovanju;

16. izdeluje predloge vakufsko-mearifskemu zboru po njegovem nalogu ali sam od sebe;

17. pripravlja vse, česar je treba, za zborovanje sej zbora;

18. odloča o ustanovitvi in vzdrževanju džamij in ostalih verskih objektov, sporazumno z ulema-medžlisom;

19. izreka soglasnost glede postavitve verskih uslužbencev, plačevanih iz sredstev islamske verske zajednice;

20. podeljuje učencem srednjih in visokih šol študentske stipendije v mejah zborne pooblastitve in sporazumno s pristojnim ulema-medžlisom, kolikor gre za bogoslovne študentske stipendije;

21. določa učni načrt in program za posvetne predmete v verskih šolah in jih po opravljenem postopku po točki 6. § 81. te ustave predlaga po reis-ul-ulemi ministarstvu za prosveto v odobritev po § 208. te ustave.

§ 62.

Ko upravlja vakufsko imovino ter dohodke in razhodke islamske verske zajednice, se mora zborni odbor natančno ravnati po sklepih zbora in po pristojno ustanovljenem proračunu.

Če nastane nujna potreba, da se kaj odredi o takšnih poslih, o katerih posvetovanje in odločitev spadata v pristojnost zbora, in to v času, ko zbor ni zbran, se predlagajo takšni posli v posvetovanje in odločitev zbornemu odboru ali se pa po potrebi sklicje zborni odbor na izredno sejo.

V takih primerih sme izjemoma storiti zborni odbor namesto zbora sklepe, ki se morajo na prvem njegovem zasedanju predložiti v naknadno odobritev. Taki posli so izključno prekoračitev določenih potrebščin ali nepredvideni stroški samostalne imovinske uprave islamske verske zajednice in posameznih samostalnih vakufov, džematskih medžlisov, sreskih vakufsko-mearifskih poverjenstev in vakufsko-mearifskih skladov, če gre za enkratne izdatke. Ti izredni izdatki morajo imeti pokritje v prihrankih ali prebitkih posameznih samostalnih vakufov, džematskih medžlisov, sreskih vakufsko-mearifskih poverjenstev in vakufsko-mearifskih skladov ali se poravnajo lahko tudi iz morebitnih prebitkov v letnem proračunu samostalne imovinske uprave islamske verske zajednice.

Če gre za nujen nakup nepremičnin, potrebnih za vakuf, sme opraviti zborni odbor sporazumno z mutevelijem in sreskim vakufsko-mearifskim poverjenstvom ta nakup, če ne presega 50.000 dinarjev, in ga mora naknadno predložiti zboru v odobritev.

Gledje vseh drugih prekoračitev ali nepredvidenih stroškov, ki nimajo pokritja tako, kakor je omenjeno v prednjem odstavku tega paragrafa, zborni odbor nikakor ne more polnoveljavno sklepati.

Kadar nastane nujna potreba za take prekoračitve in stroške, predlaga predsednik zbornega odbora po sklepu zbornega odbora, naj sklicje zbor na izredno zasedanje zaradi posvetovanja in sklepanja o dotičnih poslih.

5. Vakufska direkcija.

§ 63.

Vakufska direkcija je izvršni organ vakufsko-mearifskega zbora in njegovega zbornega odbora.

Vakufski direkciji sta dve: ena v Sarajevu in druga v Skoplju.

§ 64.

Vakufski direkciji načeluje vakufski direktor, ki ga postavi zbor kot stalnega uradnika.

Vakufski direktor ne sme brez odobritve zbora sprejeti nobene druge javne ali zasebne službe.

§ 65.

Vakufski direktor mora imeti pravno fakulteto ali visoko ekonomsko-komercialno šolo in najmanj pet let javne ali zasebne prakse.

§ 66.

Vakufski direkciji je zlasti dolžnost, da:

1. vknjižuje in ima v razvidu posamezne vakufe, njih imovino in njih uslanovne namene, in ima v razvidu dele imovine samostalne imovinske uprave islamske verske zajednice;
2. sprejema denar in likvidira odobrena izplačila in vobče vodi skupno denarno in vrednostno gospodarstvo osrednje vakufsko-mearifске blagajne;
3. vodi blagajniške, računске in druge knjige, dnevnike in zapiske;
4. dopisuje z vakufsko-mearifskimi organi, uradi in strankami in opravlja druge conceptne in manipulacijske posle;
5. občuje s strankami, sprejema zapisnike, daje obvestila in temu podobno;
6. pripravlja letne proračune in sestavlja letne zaključne račune;
7. priobčuje vsem sreskim vakufsko-mearifskim poverjenstvom in na znanje tudi ministrstvu pravde po zboru odobrene proračune in zaključne račune;
8. sestavlja letna poročila o poslovanju zbornega odbora;
9. izdeluje predloge zbornega odbora zboru;
10. izvršuje naloge in posle, ki mu jih dodeli zborni odbor;
11. izvršuje odločbe zboru in disciplinske sodbe pristojnih verskih oblastev o denarnih kaznih in odpustitvah verskih avtonomnih uslužbencev.

§ 67.

Vakufskemu direktorju je dolžnost, da:

1. zastopa na zunaj vakufsko direkcijo in samostalno imovinsko upravo islamske verske zajednice;
2. vodi poslovanje in nadzira delo uradnikov vakufske direkcije in jim dodeljuje posle;
3. dovoljuje uradnikom in služiteljem vakufske direkcije odsotstva do enega meseca, dalje tudi vakufsko-imovinskim uslužbencem odsotstva 14 dni do enega meseca;
4. vrši disciplinsko oblast v prvi stopnji nad uslužbenci, ki jih postavlja zborni odbor, izvzemši mutevelije;
5. podpisuje odpravke vakufske direkcije.

§ 68.

Vakufski direktor se udeležuje kot posvetovalni organ in referent vseh sej zboru in zbornega odbora.

§ 69.

Predsednik zboru sme pritegniti uradnike vakufske direkcije k sejam zboru, da mu poročajo o poslih, ki so jim dodeljeni.

6. Džematski imami.

§ 70.

Za vsak džemat postavi ulema-medžlis po enega džematskega imama. V večjih džematih, kjer se pokaže potreba, mu postavi enega ali več pomočnikov.

§ 71.

Džematski imami so začasni in stalni.

Za začasnega džematskega imama se sme postaviti, kdor je dovršil šeriatsko-sodniško šolo, veliko medreso

kralja Aleksandra I. ali popolno-reformirano medreso ali kako višjo bogoslovno šolo. Za stalnega džematskega imama se postavi začasni džematski imam, ki je opravil praktični izpit.

Vsak začasni džematski imam mora opraviti praktični izpit v 5 letih, ker bi sicer izgubil službo.

§ 72.

Džematski imam opravlja vse verske funkcije v džematu, zlasti pa:

1. opravlja vse verske dolžnosti v glavni džamiji svojega džemata, kolikor niso določeni za to s posebno naredbo drugi;
2. poučuje verouk v mektebih in verskih avtonomnih šolah svojega okoliša. Prav tako poučuje verouk, če ni stalnega veroučitelja, v državnih narodnih šolah z odobritvijo pristojnega šolskega oblastva in skladno z zakonom o verskem pouku. Skrbi za versko in moralno izobraževanje muslimanske mladine tudi zunaj šole;
3. vodi matice rojenih, umrlih in poročenih muslimanov v svojem džematu po predpisih o voditvi matice rojenih, poročenih in umrlih muslimanov in pošilja ulema-medžlisu letna poročila in statistične podatke o stanju džemata;
4. skrbi, da se vsak musliman v njegovem džematu pokoplje po predpisih islama;
5. je s svojim osebnim in rodbinskim življenjem v dober zgled članom svojega džemata;
6. objavlja članom svojega džemata pričetek ramazana, bajrama in drugih mubareških dni po odredbi višjih verskih oblastev;
7. skrbi skupaj z džematskim medžlisom in sreskim vakufsko-mearifskim poverjenstvom za vzdrževanje in ohranitev reda in snage v džamijah, mektebih, pokopališčih in drugih verskih napravah in za spomenike in starine;
8. skrbi za širjenje verskih in moralnih knjig med člani džemata in vneta zatira širjenje spisov, katerih vsebina nasprotuje islamskemu nauku in islamski morali;
9. vzdržuje vazu-nasihate v džamiji in zunaj džamije med člani svojega džemata in jih navaja na dobrodelnost, sporazumno z džematskim medžlisom pa širi dobrodelno delovanje in ustanavlja dobrodelne naprave;
10. zatira protiislamsko propagando in poroča o vsakem poskusu in pojavu zoper islam glavnemu imamu, v važnih primerih pa tudi ulema-medžlisu. Pobija izvenzakonsko življenje, pijančevanje, preklinjanje, igranje na slepo srečo in vse druge slabe navade v ljudstvu;
11. izvršuje ob času odločbe in naredbe svojih nadrejenih oblastev.

§ 73.

Mesta džematskih imamov se popolnjujejo z natečajem, ki se objavlja v službenem listu islamske verske zajednice.

§ 74.

Praktični izpit za stalnega džematskega imama se opravlja po pravilniku, ki ga predpiše reis-ul-ulema s svojim ožjim svetom.

§ 75.

Džematski imam je v izvrševanju svoje dolžnosti pod neposrednim nadzorom glavnega imama in pod vrhovnim nadzorom in upravo svojega ulema-medžlisa.

§ 76.

Prejemki džematskih imamov in njih pomočnikov se izplačujejo iz sredstev samostalne imovinske uprave islamske verske zajednice in se urejajo s pragmatiko.

§ 77.

Neposredni nadzor nad džematskimi imami vodijo glavni imami, ki jih odredi za to zvanje ulema-medžlis izmed džematskih imamov.

§ 78.

Ulema-medžlis določi vsakemu glavnemu imamu območje več džematov, ki jih naj nadzira.

Število glavnih imamov in njih območje določi ulema-medžlis sporazumno z vakufsko-mearifskim zborom.

§ 79.

Glavnemu imamu je dolžnost, da:

1. obhodi svoj okoliš najmanj enkrat na leto in pregleda celotno delovanje džematskih imamov svojega območja;

2. pregleduje vse džamije in druge verske naprave v njemu poverjenem območju;

3. pregleduje pouk in vse delo v mektebii in pristojuje po možnosti letnim izpitom;

4. pregleda, kadar ga odredi ulema-medžlis za svojega odposlanca (točka 3. § 82.), delo veroučiteljev v državnih osnovnih, meščanskih in strokovnih šolah po odstavku (7) § 17. zakona o islamski verski zajednici in pazi, da se učni načrt izvaja in da se varujejo in spoštujejo predpisi islama v vseh javnih napravah;

5. predstavlja pri slovesnih priložnostih islamsko versko zajednico na svojem sedežu;

6. skrbi, da se širi poznavanje islamskega nauka med muslimani z vazu-nasihati in poukom in da se morala kar moči okrepi;

7. poda o vsakem pregledu poročilo ulema-medžlisu, vsako leto pa celotno poročilo o svojem poslovanju s statističnimi podatki svojega območja;

8. vrši disciplinsko oblast nad džematskimi imami in ostalimi verskimi avtonomnimi uslužbenci svojega območja v prvi stopnji in nadzira njih delovanje;

9. dovoljuje džematskim imamom in ostalim verskim avtonomnim uslužbencem svojega območja odsotstva do 14 dni.

7. Ulema-medžlis.

§ 80.

Ulema-medžlis je glavni organ, preko katerega se vršita uprava in nadzor nad celotnim islamskim verskim, versko-prosvetnim in kulturnim življenjem. Ulema-medžlisa sta dva: eden v Sarajevu, drugi v Skoplju.

Teritorialna pristojnost ulema-medžlisa v Sarajevu se razteza na območje Drinske, Vrbaske, Primorske, Savske in Dravske banovine in območje bileškega, gataškega, dubrovnikega, ljubinskega, nevesinjskega, trebinjskega in fočanskega sreza Zetske banovine.

Teritorialna pristojnost ulema-medžlisa v Skoplju se razteza na območje Vardarske, Moravske in Dunavske banovine, upravno območje uprave mesta Beograda in območje upravnih srezov Zetske banovine, ki ne pripadajo ulema-medžlisu v Sarajevu.

§ 81.

Ulema-medžlisu je dolžnost poglavitno, da:

1. upravlja in nadzira celotno islamsko versko, družabno in kulturno življenje in vse takšne naprave v svojem območju;

2. predpisuje kvalifikacijo za vse verske avtonomne uslužbence svojega območja in predlaga pristojnim ministrom, kakšno kvalifikacijo naj imajo posamezne kategorije verskih uslužbencev v državni službi;

3. sodeluje z zbornim odborom pri odločanju o ustanovitvi džamij in drugih verskih objektov, verskih avtonomnih šol, vzgojnih in človekoljubnih zavodov;

4. skrbi, da se razširja poznavanje islamskega verouka med muslimani in morala kar najbolj utrdi;

5. pazi, da se varujejo in spoštujejo v verskih avtonomnih šolah, zavodih in napravah predpisi islama, obvešča reis-ul-ulemo o kršitvah teh predpisov v državnih, samoupravnih in zasebnih šolah in mu priobčuje svoje morebitne opazbe o vsebini šolskih knjig, ki so v rabi;

6. določa učni načrt in program za islamski verski pouk v vseh islamskih šolah in podaja sporazumno z vakufsko-mearifskim zbornim odborom svoje predloge glede učnega načrta in programa za islamski verski pouk v vseh ostalih državnih in zasebnih šolah svojega območja, in glede drugega pouka v verskih avtonomnih šolah, kar vse spada pod odobritev ministra za prosveto (§ 208.);

7. nadzira po podrejenih glavnih imami, sreskih vakufsko-mearifskih poverjenstvih in svojih odposlancih delovanje vseh verskih avtonomnih šol;

8. odreja odposlance za pregled pouka islamskega verouka v javnih in zasebnih osnovnih, meščanskih, srednjih strokovnih in srednjih šolah. Ta pregled se sme vršiti dvakrat na leto. O vsaki odreditvi obvesti ulema-medžlis pristojno šolsko oblastvo;

9. nadzira delovanje tekij po § 23. te ustave;

10. imenuje veroučitelje islamske vere, učitelje verskih in posvetnih predmetov in ostalo osebje v vseh islamskih verskih avtonomnih šolah svojega območja;

11. podaja predloge pristojnim državnim in samoupravnim oblastvom glede postavitve veroučiteljev v državnih in samoupravnih šolah;

12. podaja predloge reis-ul-ulemi glede postavljanja imamov v vojaških uradih, državnih bolnicah, pri kazenskih in tem podobnih zavodih in drugih državnih in samoupravnih napravah;

13. postavlja imame in ostale verske uslužbence svojega območja na predlog sreskega vakufsko-mearifskega poverjenstva, soglasno z zbornim odborom;

14. odobruje podpore, nagrade in honorarje za vse verske uslužbence svojega območja v mejah razpoložljivih proračunskih sredstev;

15. vrši disciplinsko oblast nad vsemi verskimi uslužbenci svojega območja v drugi stopnji, v prvi stopnji pa nad uradniki in uslužbenci ulema-medžlisa in glavnimi imami;

16. dovoljuje verskim uslužbencem svojega območja odsotstva nad 14 dni do 2 mesecev, uradnikom in uslužbencem ulema-medžlisa do 2 mesecev in glavnim imamom;

17. predlaga zbornemu odboru predjeme za vse verske uslužbence svojega območja.

§ 82.

Ulema-medžlis sestavljajo 4 člani, in sicer:

1. personalni referent, ki mu je dolžnost voditi personalni referat o vseh verskih uslužbencih in referat o ustanavljanju džamij in drugih verskih naprav;

2. fetva-emin, ki mu je dolžnost izdajati običajne fetve, pripravljati referate za reševanje vseh verskih in šeriatsko-pravnih vprašanj, ki se pojavijo, in skrbeti, da se nikjer, ne v upravi islamske verske zajednice niti drugje, ne kršijo predpisi šeriata;

3. mearif-mudir, ki skrbi in poroča o celotnem pouku v verskih šolah in o verskem pouku v državnih in samoupravnih šolah, o učbenikih in o rednem in pravilnem nadziranju verskega pouka v verskih in državnih šolah. Določa odposlance za pregled pouka islamskega verouka v srednjih in srednjih strokovnih šolah v zvezi s predpisom odstavka (2) § 17. zakona o islamski verski zajednici in ocenjuje vse avtonomne uslužbenke učiteljske stroke in jih predlaga personalnemu referentu;

4. baš-vaiz, ki mu je dolžnost, da dviga uslužbenke islama versko in da širi med njimi islamsko moralno, da organizira na vsem območju opravljanje vazov, da sam sestavlja vase in hutbe in da jih širi, da odpošilja sejar-vaize, da skrbi za izdajanje poučnih verskih in moralnih knjig za ljudstvo, da zatira protiversko propagando, da ocenjuje vse verske uslužbenke, ki opravljajo vase, da predlaga vaize in jim daje potrebna navodila.

Člani izvolijo izmed sebe predsednika na 4 leta. Če se glasovi razpolovijo, odloči reis-ul-ulema. Predsednik predseduje sejam, podpisuje vse spise in razdeljuje po svoji izprevidnosti referate pod točkami 1. do 4.

§ 83.

Ulema-medžlis opravlja posle po referatih v prednjem paragrafu in po poslovniku, ki ga predpiše ulema-medžlis, odobri pa reis-ul-ulema.

§ 84.

Člani ulema-medžlisa imajo letni odmor do 40 dni po določbah službene pragmatike.

Članom ulema-medžlisa dovoljuje po potrebi radi okrevanja ali zdravljenja kakor tudi vobče zaradi zasebnega opravljanja odsotstvo do 14 dni ulema-medžlis, čez 14 dni pa reis-ul-ulema. Odsotstvo radi okrevanja ali zdravljenja kakor tudi vobče zaradi zasebnega opravljanja se šteje v letni odmor, če ne odloči ulema-medžlis ali reis-ul-ulema drugače. Za čas nad dva meseca, ki ga prebije član v koledarskem letu na odsotstvu po zasebnem opravljanju, nima pravice do prejemkov.

Odsotstvo zaradi bolovanja ne sme trajati nepretrgoma več ko 12 mesecev in ne 15 mesecev skupaj v dveh zaporednih letih. Če član tudi preko tega časa ne more opravljati svoje službe, mu le-tá preneha. Pri odsotstvu na bolovanju tečejo prejemki ves čas.

§ 85.

Ulema-medžlis ima sejo vsak teden; po potrebi pa skliče predsednik tudi izredno sejo.

§ 86.

Predsednik ulema-medžlisa je nakazovalec za tiste partije v proračunu samostalne imovinske uprave islamske verske zajednice, ki jih določi vakufsko-mearifski zbor, ko sklepa proračun; računodajnik pa je tajnik

ulema-medžlisa. Vakufska direkcija izvršuje izplačilne naloge predsednika ulema-medžlisa.

§ 87.

Tajnika ulema-medžlisa postavlja reis-ul-ulema na predlog pristojnega ulema-medžlisa, ostalo pisarniško osebje pa postavlja ulema-medžlis.

§ 88.

Tajnik ulema-medžlisa mora imeti pravno fakulteto ali šeriatsko-sodniško šolo ali višjo islamsko šeriatsko-bogoslovno šolo v Sarajevu.

8. Reis-ul-ulema.

§ 89.

Reis-ul-ulema s svojim ožjim in širšim svetom je najvišji upravno-nadzorni organ nad celotnim verskim in versko-prosvetnim islamskim življenjem in izdaja načelna tolmačenja, kateri šeriatsko-pravni predpisi se naj uporabljajo. Varuje in predstavlja edinstvo islamske verske zajednice v kraljevini, in skrbi, da so vsi predpisi, ki se nanašajo na njeno življenje, v obeh njenih območjih enaki.

§ 90.

Ožji svet reis-ul-uleme je sestavljen iz reis-ul-uleme in dveh članov, ki ju izvolita vakufsko-mearifski zbor, vsak po enega, izmed sebe in ki imata bogoslovno (idžazet) ali šeriatsko-pravno izobrazbo.

Širši svet je sestavljen iz reis-ul-uleme in vseh članov obeh ulema-medžlisov in članov ožjega sveta.

Sedež reis-ul-uleme je v Sarajevu.

Seje ožjega in širšega sveta sklicuje reis-ul-ulema po potrebi.

Reis-ul-ulema s svojim širšim svetom predpiše pravilnik o svojem poslovanju in o poslovanju ožjega in širšega sveta, in sicer v šestih mesecih od svoje postavitve.

Člani ožjega in širšega sveta imajo pravico do potnih stroškov in dnevnice med zasedanjem.

§ 91.

Reis-ul-ulema dobi pooblastitev (menšuro) za opravljanje verskih poslov od posebej sklicanega sveta, ki ga izvolita oba vakufsko-mearifski zbor.

Če se zopet vzpostavi islamski hilafet, ki ga priznata islamska verska zajednica in kraljevska vlada, se naknadno uredi razmerje med hilafetom in islamsko versko zajednico sporazumno s kraljevsko vlado.

Svet za izdajo pooblastitve (menšure) reis-ul-ulemi je sestavljen iz 10 oseb, ki jih izvolita oba vakufsko-mearifski zbor, vsak po 5 oseb, izmed sebe.

§ 92.

Reis-ul-ulema je vrhovni verski starešina celotne islamske verske zajednice kraljevine Jugoslavije. Nadomestuje ga član ožjega sveta, ki ga on določi.

Reis-ul-ulemo in člane ulema-medžlisa postavlja kralj z ukazom na predlog ministra pravde, ki ga poda soglasno s predsednikom ministrskega sveta, na podstavu volitev, opravljenih po § 3. zakona o islamski verski zajednici in predpisih te ustave.

Če se mesto reis-ul-uleme izprazni in reis-ul-ulema ne odredi namestnika, vrši njegovo dolžnost starejši član ožjega sveta, dokler se ne izvoli nov reis-ul-ulema.

§ 93.

Reis-ul-ulema prejema iz državnih proračunskih sredstev iz naslova stroškov za reprezentacijo in vzdrževanje avtomobila, ki mu ga daje država, po 16.000 dinarjev na mesec in uživa stanovanje v naravi v zgradbi, ki mu jo dá na razpolago samostalna imovinska uprava islamske verske zajednice v Sarajevu za nastanitev pisarne in za stanovanje reis-ul-ulema. Za to zgradbo plačuje država samostalni imovinski upravi islamske verske zajednice v Sarajevu po 7000 dinarjev na mesec.

§ 94.

Reis-ul-ulemi in članu ulema-medžlisa je potrebna tale kvalifikacija:

1. da je v verskih znanostih izobražen tako, da je vreden tega visokega zvanja;
2. da je njegovo versko, moralno in grajsko vedenje hvalevredno;
3. da zna državni jezik v govoru in pisavi;
4. da je dovršil 30, ni pa prestopil 65 let starosti;
5. da ni bil obsojen zaradi zločina ali prestopka iz koristoljublja ali zoper moralo;
6. da ni pod skrbstvom ali v stečaju;
7. da je državljan kraljevine Jugoslavije.

§ 95.

Brž ko izgubi reis-ul-ulema ali član ulema-medžlisa v prednjem paragrafu pod točkami 2., 5. in 6. določene pogoje, se razreši svojega zvanja, če to sklene volilno telo po opravljeni preiskavi. To preiskavo opravi glede reis-ul-uleme poseben odbor, ki je sestavljen iz predsednika in 4 članov volilnega telesa, katere le-tó v ta namen izmed sebe izbere. Glede članov ulema-medžlisa opravi to preiskavo disciplinski svet, določen v § 55. te ustave. Člani posebnega odbora, ki opravljajo preiskavo glede reis-ul-uleme, morajo imeti isto kvalifikacijo, ki jo imajo člani disciplinskega sveta za člane ulema-medžlisa.

Predsednik volilnega telesa predlaga ta sklep ministru pravde, da izposluje ukaz o razrešitvi.

§ 96.

Reis-ul-ulema kot vrhovni verski starešina muslimanov kraljevine Jugoslavije ima, razen pravice, ki mu grede po šeriatskih predpisih, tudi še te pravice:

1. sklicuje seje ožjega in širšega sveta in jim predseduje;
2. daje hatibom pooblastitev za opravljanje hatibskih dolžnosti;
3. izdaja in odjemlje šeriatskim sodnikom murasele po predpisih uredbe o muraseli za šeriatske sodnike z dne 10. marca 1931, št. 27.124;
4. priobčuje ukaz o imenovanju članov ulema-medžlisa in jih uvaja v dolžnost, ko poprej pred njim pri-sežejo;
5. postavlja na predlog pristojnega ulema-medžlisa po §§ 87. in 88. te ustave tajnike ulema-medžlisa, ki morajo imeti pravno fakulteto ali šeriatsko-sodniško šolo ali višjo islamsko šeriatsko-bogoslovno šolo v Sarajevu;
6. odda vrhovnim šeriatskim sodiščem v važnih verskih vprašanjih mnenje, kadar to zahtevajo (§ 15. zakona o ureditvi šeriatskih sodišč);
7. postavlja tajnika na predlog zbornega odbora, iz čigar območja je tajnik in ostalo pisarniško osebje svoje pisarne sam osebno;

8. predstavlja islamsko versko zajednico in vzdržuje njeno edinstvo;

9. dovoljuje članom ulema-medžlisa odmor in odsolstvo po § 84. te ustave;

10. dovoljuje uradnikom in uslužbencem svoje pisarne odmor in odsolstvo in ostalim verskim avtonomnim uslužbencem nad 2 meseca;

11. izdaja službeni list islamske verske zajednice.

§ 97.

Reis-ul-ulema skupno s svojim ožjim svetom:

1. nadzira poslovanje verskih in versko-prosvetnih organov in teles islamske verske zajednice;

2. daje pobudo vsem verskim organom za ostvareitev namenov in prizadevanj islamske verske zajednice;

3. določa sporazumno s pristojnim ulema-medžlisom učni načrt in program vseh verskih zavodov in šol;

4. ocenjuje in izdaja sporazumno s pristojnim ulema-medžlisom verske knjige in njih prevode;

5. odloča o načelnih razlikah v mnenju, ki nastanejo med ulema-medžlisoma, in odloča v najvišji stopnji o pritožbah zaradi nepravilne uporabe šeriatskih predpisov po podrejenih organih;

6. bedi nad tem, da se vrše v vseh verskih islamskih šolah, avtonomnih in državnih, predavanja v soglasju z nauki islamske vere;

7. vrši disciplinsko oblast nad uradniki in uslužbenci svoje pisarne, v drugi in poslednji stopnji pa nad glavnimi imami ter uradniki in uslužbenci ulema-medžlisa;

8. izda pragmatiko za uslužbenca pisarne reis-ul-uleme, ki ju predhodno odobrita oba vakufsko-mearifška zbora;

9. določa proračun osebnih in materialnih razhodkov pisarne reis-ul-uleme in ga predlaga v odobritev vakufsko-mearifškima zboroma;

10. izda uredbo o finančni in računovodstveni službi in kontroli za pisarno reis-ul-uleme, ki jo predhodno usvojita oba vakufsko-mearifška zbora;

11. določi višino dnevnic članom ožjega in širšega sveta in članom ostalih konferenc, ki se vrše;

12. izda predpise o disciplinskem postopku za verske uslužbenca po § 25. te ustave.

§ 98.

Širšemu svetu je dolžnost, da odloča po potrebi v verskih in šeriatsko-pravnih vprašanjih. Če se poda kakó dvomljivo in sporno šeriatsko-pravno ali versko vprašanje, mora sklicati reis-ul-ulema svoj širši svet, ki je pristojen, da o tem vprašanju obvezno odloči.

Prav tako daje reis-ul-ulema s svojim širšim svetom po potrebi pojasnila o posameznih določbah te ustave, kolikor se nanašajo na notranje posle zajednice.

§ 99.

Oba ulema-medžlisa in vakufsko-mearifška zbora predložita vsako leto reis-ul-ulemi splošno poročilo o svojem poslovanju. Prav tako morata predložiti v najkrajšem času tudi posebna poročila, kadar reis-ul-ulema to zahteva.

§ 100.

Pisarno reis-ul-uleme sestavlja tajnik s potrebnim številom pisarniškega osebja.

§ 101.

Tajnik reis-ul-uleme mora imeti pravno fakulteto ali šeriatsko-sodniško šolo ali višjo islamsko šeriatsko-bogoslovno šolo v Sarajevu in mora biti iz območja po odstavku (*) § 3. zakona o islamski verski zajednici.

III.

Volitve organov in teles islamske verske zajednice.

A. Volitve vakufsko-mearifskih organov (članov džematskih medžlisov, vakufsko-mearifskih poverjenstev in članov vakufsko-mearifskih zborov).

1. Volilni imeniki.

§ 102.

Volilni imeniki, po katerih se vrše volitve za džematske medžlise, sreska vakufsko-mearifska poverjenstva in vakufsko-mearifska zbora, so stalni.

Ko stopi ta ustava v veljavo, morajo sestaviti džematski medžlisi v 30 dneh prvi stalni volilni imenik za svoje območje in ga nato v nadaljnjih 5 dneh predložiti pristojnemu šeriatskemu sodišču v dveh izvornih primerkih v potrditev.

V stalne volilne imenike se vpisujejo uradoma vsi, ki imajo po tej ustavi volilno pravico, če so najmanj 6 mesecev nastanjeni v tem džematu. To ne velja za državne in samoupravne uslužbence in uslužbenke islamske verske zajednice. Vsi ti uslužbeni se vpisujejo v volilne imenike tistega džemata, v katerem je njih službeni sedež.

V džematih, kjer je več volišč, je prirediti volilni imenik v posebnih zvezkih za vsako volišče.

Na koncu imenika se navede z besedami število vpisanih volilcev in število listov imenika. Potem se zapiše številka in datum, predsednik džematskega medžlisa z zapisnikarjem pa ga podpiše in pritisne nanj uradni pečat.

Sresko šeriatsko sodišče potrdi v 3 dneh imenik in obdrži en primerek za svoj arhiv, drugega pa vrne džematskemu medžlisu.

Če ni sestavljen volilni imenik v predpisani obliki, ga sresko šeriatsko sodišče vrne džematskemu medžlisu, da ga spravi v 3 dneh v sklad s predpisi.

§ 103.

Džematski medžlisi morajo uradoma v 15 dneh, ko se razpišejo nove volitve, volilne imenike popraviti tako, da vpišejo vanje s svojim sklepom vse osebe, ki imajo volilno pravico, a še niso vpisane, in izpuste na isti način osebe, ki so to pravico izgubile.

Občinska in sodna oblastva morajo po potrebi dati džematskim medžlisom svoje stalne volilne imenike na vpogled.

Džematski imami morajo dati na zahtevo džematskega medžlisa vsako pomoč pri sestavljanju in popravljanju volilnih imenikov.

§ 104.

Ko prejme sresko šeriatsko sodišče volilni imenik, se prepriča, ali se ujema z izvornikom, ki je v njegovem arhivu, in ga nato v 5 dneh overi in vrne džematskemu medžlisu; v svoj izvorni imenik pa vpiše izpremembe, ki jih je napravil džematski medžlis.

Potrdilo podpiše šeriatski sodnik.

§ 105.

Sreska vakufsko-mearifska poverjenstva morajo skrbeti za to, da sestavijo in popravijo džematski medžlisi glavne volilne imenike v določenem roku in da jih predložijo sodišču v potrditev.

Če jih džematski medžlis ne sestavi ali ne popravi v določenem roku, je sresko vakufsko-mearifsko poverjenstvo dolžno to samo storiti ali pomagati, da se ta dolžnost opravi.

Tako potrjeni imenik je stalno razgrnjen pri džematskem medžlisu in pristojnem sreskem šeriatskem sodišču.

§ 106.

Vsakdo ima pravico volilni imenik pregledati, prepisati, objaviti in natisniti in bodisi zase ali za drugega zahtevati njegovo popravo.

§ 107.

To, da je volilni imenik razgrnjen na vpogled prebivalstvu, mora objaviti džematski medžlis istega dne, ko se to zgodi. Ta objava se vrši v mestih in trgih s pismenimi razglasi, nabitimi na džematskem medžlisu (uradu) in po ulicah; po vaseh pa se opravi objava na način, ki je v tej vasi običajen.

V razglasu mora biti izrečno povedano, da smejo glasovati pri volitvah samo tisti, ki so vpisani v imenik.

§ 108.

Poprava volilnega imenika se sme zahtevati ustno na zapisnik ali pismeno pri sreskem šeriatskem sodišču v 10 dneh od dne, ko je bil volilni imenik razgrnjen na vpogled prebivalstvu.

Zahteve za popravo, ki se podajo, ko poteče gorenji rok, se morajo kot ne pravočasne zavrniti.

Zahtevam za popravo se morajo priložiti dokazi. Za dokaz morejo služiti samo polnoveljavne javne listine.

§ 109.

O vsaki zahtevi za popravo volilnega imenika odloči pristojno šeriatsko sodišče v 3 dneh z odlokom v prvi in poslednji stopnji.

Svojo odločbo vroči tistemu, ki je zahteval popravo, in pristojnemu džematskemu medžlisu, kateremu naloži, naj opravi ustrezno popravo v svojem imeniku in naj predloži volilni imenik šeriatskemu sodišču v naknadno potrditev.

Ob tej priliki popravi tudi svoj imenik.

§ 110.

Za zahtevo poprave volilnih imenikov se ne sme pobirati nobena taksa niti za opravilo ali akt niti za listine, kakor: za izpiske iz matičnih knjig, potrdila itd., ki so potrebna za dokaz teh zahtev. Na njih je navesti, v kateri namen se izdajajo in da se ne smejo uporabljati kot dokaz za druge posle.

§ 111.

Kdor ob popravi imenikov, določeni v § 108. te ustave, hotoma ne vpiše v imenik osebo, ki jo je uradoma dolžan vpisati, ali kdor namenoma ne izbriše oseb, ki so umrle ali izgubile volilno pravico, se kaznuje po kazenskem zakonu.

§ 112.

Poleg stalnega volilnega imenika mora sestaviti džematski medžlis tudi skupen abecedni imenik (indeks)

vseh volilcev v džematu; v tem imeniku se navedeta poleg imena vsakega volilca stran in številka volilnega imenika. Džematski medžlis je dolžan izdelati ta imenik v dveh primerkih; enega od teh obdrži sresko šeriatsko sodišče za svoj arhiv.

Sresko šeriatsko sodišče vpiše potem uradoma vsakega novega volilca v svoj abecedni imenik.

§ 113.

Obrazce stalnega volilnega imenika in abecednega volilnega imenika predpiše prvi naib islamske verske zajednice ali reis-ul-ulema s svojim ožjim svetom.

§ 114.

Džematski medžlis prepíše ob vsakih četrtilih volitvah izvirni volilni imenik in izpusti pri tem tiste volilce, ki so izbrisani, vpiše pa naknadno vpisane.

Kolikor se v večjih mestih pokaže potreba zaradi nakopičenosti aktov, sme pristojni vakufsko-mearifski zborni odbor odrediti, da se izvrši ta predpis tudi prej in iznova predloži sreskemu šeriatskemu sodišču v potrditev v dveh izvirnih primerkih, ki postanejo tako stalna volilna imenika.

2. Volitve.

§ 115.

Džematski medžlisi, sreska vakufsko-mearifska poverjenstva in vakufsko-mearifska zborna v Sarajevu in Skoplju se volijo z obnim, enakim, tajnim in neposrednim glasovanjem.

Mandat teh organov traja 4 leta.

Volitve se morajo opraviti enega in istega dne.

§ 116.

Po izteku razdobja 4 let razpišeta zborna odbora v Sarajevu in Skoplju, vsak za svoje območje, nove volitve, ki se morajo opraviti v treh mesecih.

Prve volitve po uveljavitvi te ustave razpišeta naiba za islamsko versko zajednico v Sarajevu in Skoplju s svojima odboroma, vsak za svoje območje.

a) Volilna telesa.

§ 117.

Območji ulema-medžlisov v Sarajevu in Skoplju se delita na volilna okrožja.

Območje ulema-medžlisa v Sarajevu ima 6 volilnih okrožij, in sicer:

1. sarajevsko volilno okrožje za sarajevski, visoški, višegradski, rogatiški, fojniški, fočanski in čajniški srez (poverjenstvo);

2. tuzlansko volilno okrožje za tuzlanski, bijeljinski, brčanski, vlaseniški, gradačaški, gračaniški, zvrniški, kladanjski, maglajski, srebreniški, lozniški, podrinski, jadranski in osiješki srez (poverjenstvo);

3. banjaluško volilno okrožje za banjaluški, bosansko-gradiški, bosansko-dubiški, bosansko-novski, derventski, kotorvaroški, prijedorski, prnjavorski, tesliški, dobojski in tešanjški srez (poverjenstvo), nadalje za območje Savske in Dravske banovine, razen osiješkega sreza;

4. mostarsko volilno okrožje za mostarski, bileški, gataški, konjiški, ljubinjki, ljubuški, nevesinjski, stolaški, trebinjski, dubrovniški srez (poverjenstvo) in za ostalo območje Primorske banovine;

5. bihaško volilno okrožje za bihaški, bosansko-krupski, bosansko-petrovaški, ključki, sansko-mostski in cazinski srez (poverjenstvo);

6. travniško volilno okrožje za travniški, bugonjski, glamoški, jajaški, livanjski, mrkonjičgradski, prozorski, tomlislavgradski, zeniški in žepaški srez (poverjenstvo).

§ 118.

Območje ulema-medžlisa v Skoplju ima 8 volilnih okrožij:

1. skopljansko volilno okrožje za sreze, ki obsegajo sedanje skopljansko, niško, kumanovsko, preševsko, veleško in kačaniško poverjenstvo;

2. tetovsko volilno okrožje za sreze, ki obsegajo sedanje tetovsko, gostivarsko in debarsko poverjenstvo;

3. prištinsko volilno okrožje za sreze, ki obsegajo sedanje prištinsko, uroševaško in gnjilansko poverjenstvo;

4. prizrensko volilno okrožje za sreze, ki obsegajo sedanje prizrensko, orahovaško, džakoviško in peško poverjenstvo;

5. kosovsko-mitroviško volilno okrožje za sreze, ki obsegajo sedanje kosovsko-mitroviško, vučitrnsko, srbiško, podujevsko, novopazarsko in beogradsko poverjenstvo;

6. bitoljsko volilno okrožje za sreze, ki obsegajo sedanje bitoljsko, kičevsko, pilepsko, resansko, kavadarško, valandovsko, ohridsko, struško, kočansko, strumiško in štipsko poverjenstvo;

7. pleveljsko volilno okrožje za sreze, ki obsegajo sedanje pleveljsko, beransko, belopoljsko, pribojsko, prijepoljsko, sjeniško in plavsko poverjenstvo;

8. barsko volilno okrožje za sreze, ki obsegajo sedanje starobarsko, ulcinjsko in podgoriško poverjenstvo.

§ 119.

Vsi volilci enega volilnega okrožja so posebno volilno telo in volijo predstavnike za vakufski zbor.

b) Kdo ima pravico voliti.

§ 120.

Pravico voliti člane džematskega medžlisa, člane sreskega vakufsko-mearifkega poverjenstva in člana vakufsko-mearifkega zborna ima vsak moški musliman, ki je državljan kraljevine Jugoslavije in ima 21 let starosti in častne pravice.

§ 121.

Kdor je v aktivni vojaški službi ali v vojaško ustrojeni straži, ne more izvrševati volilne pravice niti biti izvoljen. Ta določba ne velja za civilne uradnike in uslužbenice v vojski.

§ 122.

Volilne pravice nima:

1. kdor je bil obsojen na robijo, dokler se ne vrne v pravice;

2. kdor je bil obsojen na izgubo častnih pravic, za čas, dokler traja ta kazen;

3. kdor je v stečaju;

4. kdor je pod skrbstvom.

c) Kdo sme biti izvoljen.

§ 123.

Za člana džematskega medžlisa, člana sreskega vakufsko-mearifkega poverjenstva in člana vakufsko-

mearifskega zbora sme biti izvoljen samo, kdor ima volilno pravico, ne glede na to, ali je vpisan v volilni imenik.

Ista oseba sme biti obenem izvoljena za člana džematskega medžlisa, člana sreskega vakufsko-mearifskega poverjenstva in za člana vakufsko-mearifskega zbora.

§ 124.

Vsakemu kandidatu za člana džematskega medžlisa in za člana sreskega vakufsko-mearifskega poverjenstva so potrebni tile pogoji:

1. da je državljan kraljevine Jugoslavije;
2. da je dovršil 25 let starosti;
3. da je nastanjen v podrejenem džematu oziroma sreskem vakufsko-mearifskem poverjenstvu;
4. da nima dolgov proti islamski verski zajednici in da se zaradi tega ne vodi spor s katerim koli njenih organov.

Vsi kandidati za džematski medžlis morajo govoriti državni jezik, dva izmed njih pa morata biti pismena.

Vsi kandidati za vakufsko-mearifsko poverjenstvo morajo govoriti, večinoma pa tudi čitati in pisati državni jezik.

Prvi na listi mora vselej biti pismen.

§ 125.

Kandidatu za vakufsko-mearifski zbor so potrebni tile pogoji:

1. da je državljan kraljevine Jugoslavije;
2. da je dovršil 30 let starosti;
3. da govori, čita in piše državni jezik;
4. kakor v § 124., točki 4.

Od kandidatov za vakufsko-mearifski zbor mora na vsaki okrožni kandidatni listi najmanj eden imeti bogoslovno (idžazet) ali šeriatsko-pravno, eden pa posvetno fakultetno izobrazbo.

V okrožjih, kjer se volita eden ali dva člana zbora, ni da bi morali kandidati imeti to kvalifikacijo; v okrožjih pa, kjer se volijo trije člani, mora imeti vsaj eden bogoslovno ali šeriatsko-pravno izobrazbo.

§ 126.

Ne morejo se kandidirati za člana džematskega medžlisa, člana sreskega vakufsko-mearifskega poverjenstva in člana vakufsko-mearifskega zbora aktivni uslužbenci islamske verske zajednice, katerim je ta služba glavni poklic, izvzemši džematske imame, ki smejo biti izvoljeni v džematske medžlise.

§ 127.

Član gorenjih organov preneha biti:

1. kdor izgubi volilno pravico;
2. kdor stopi v aktivno službo islamske verske zajednice, izvzemši primer iz § 126. te ustave.

§ 128.

Glasovanje za volitve članov džematskih medžlisov, sreskih vakufsko-mearifskih poverjenstev in vakufsko-mearifskih zborov je tajno, se opravlja s kroglicami po džematih ali po voliščih in po stalnih volilnih imenikih.

č) Kandidatne liste.

§ 129.

Člani za vakufsko-mearifski zbor se volijo po okrožnih kandidatnih listah.

Vsaka okrožna kandidatna lista mora imeti določeno število kandidatov in njih namestnikov.

§ 130.

V vakufsko-mearifski zbor v Sarajevu se voli 20 članov z istim številom namestnikov, v vakufsko-mearifski zbor v Skoplju pa 27 članov z istim številom namestnikov, ki se porazdele sorazmerno s številom prebivalcev v dotičnem volilnem okrožju, izvzemši barsko volilno okrožje, ki voli enega člana ne glede na število prebivalcev in kvalifikacijo, in pleveljsko volilno okrožje, ki voli tri člane ne glede na število prebivalcev.

Ob vsakih volitvah opravita porazdelitev ulema-medžlisa v Sarajevu in Skoplju po svojih podatkih o številu prebivalstva in določita, koliko naj posamezno volilno okrožje voli članov za vakufsko-mearifski zbor.

Za prve volitve opravita to porazdelitev naiba v Sarajevu in Skoplju s svojima odboroma.

§ 131.

Okrožna kandidatna lista obsega:

1. dan volitev;
2. imena in priimke kandidatov za člane vakufsko-mearifskega zbora in njih namestnikov;
3. pismeno privolitev vsakega kandidata in namestnika, da se kandidira na tej listi;
4. podpise najmanj 7 volilcev kot predlagateljev polovice poverjenstev (srezov) dotičnega volilnega okrožja in še enega več. Ti podpisi se smejo dati tudi na posebni prilogi h kandidatni listi, mora jih pa overiti pristojno šeriatsko sodišče in potrditi, da so predlagatelji vpisani v volilni imenik.

§ 132.

Okrožna kandidatna lista predloži v potrditev sreskemu šeriatskemu sodišču tistega kraja, po katerem se imenuje volilno okrožje, listi kandidat, ki je naveden prvi na listi, ali pa naslednji z liste, najkasneje 45 dni pred volitvami.

Lista se predloži v toliko primerkih, kolikor je volišč, in še dva več; od le-teh ostane eden v arhivu sodišča, drugi pa se izroči predlagateljem.

Sodišče pošlje ostale potrjene primerke uradoma džematskim medžlisom za podrejena volišča.

§ 133.

Pristojno sresko šeriatsko sodišče mora potrditi v 2 dneh okrožna kandidatna lista, ko se prepriča, da so izpolnjeni pogoji iz § 131. te ustave.

§ 134.

Člani za sresko vakufsko-mearifsko poverjenstvo in za džematske medžlise se volijo po sreskih kandidatnih listah. Te liste morajo imeti določeno število kandidatov za člane sreskih vakufsko-mearifskih poverjenstev in za člane vseh podrejenih džematskih medžlisov s potrebnim številom namestnikov.

Število članov džematskih medžlisov in sreskih vakufsko-mearifskih poverjenstev je določeno v §§ 42. in 49. te ustave.

§ 135.

Vsaka sreska kandidatna lista mora pripadati eni okrožni kandidatni listi.

V enem poverjenstvu smeta pripadati eni okrožni kandidatni listi največ dve sreski kandidatni listi.

§ 136.

Sreske kandidatne liste potrjujejo pristojna sreska šeriatska sodišča.

Sresko kandidatno listo predloži sodišču v potrditev najkasneje 30 dni pred dnem volitev tisti kandidat za člana sreskega vakufsko-mearifskega poverjenstva, ki je naveden prvi na listi, ali pa naslednji z liste, s še dvema volilcema.

Lista se predloži v toliko primerkih, kolikor je volišč v območju tega poverjenstva, in še dva; od le-teh obdrži enega sodišče za svoj arhiv, drugega pa izroči predlagatelju. Ostale potrjene primerke pošlje sodišče uradoma za volilna mesta džematskim medžlisom, ki jih izroče na dan pred volitvami volilnim odborom.

Sreski kandidatni listi smeta pripadati samo dve listi kandidatov za en džematski medžlis.

§ 137.

Sresko šeriatsko sodišče je dolžno potrditi v 2 dneh samo tisto kandidatno listo, ki obsega:

1. dan volitev;
2. ime in priimek vseh kandidatov za člane vakufsko-mearifskega zbora, čigar okrožni listi pripada sreska kandidatna lista;
3. ime in priimek vseh kandidatov za člane sreskega vakufsko-mearifskega poverjenstva in kandidatov in njih namestnikov za vse podrejene džematske medžlise, njih poklic in kraj, kjer žive;
4. pismeno privolitev vsakega kandidata in namestnika, da se kandidira na tej listi. Če se je privolitev dala, se ne more več preklicati;
5. imena predstavnika liste in njegovega namestnika za vsako volišče; biti morata iz območja džemata, kjer se glasuje;
6. pismena privolitev kandidata za člana vakufsko-mearifskega zbora, ki je naveden prvi na okrožni listi, da naj pripada sreska kandidatna lista tej okrožni kandidatni listi.

§ 138.

Nepravilne sreske in okrožne kandidatne liste sodišče zavrne in obvesti o tem predlagatelja z odlokom. Predlagatelji se smejo pritožiti zoper ta odlok na vrhovno šeriatsko sodišče v 5 dneh, to sodišče pa mora v nadaljnjih 5 dneh odločiti o pritožbi.

§ 139.

Kandidatna lista, ki je že vložena pri sodišču, najsi še ni potrjena, se ne more več preklicati in tudi ne kakor koli izpremeniti. Če pa kateri izmed predlaganih kandidatov umre ali če izgubi pravico, da bi bil izvoljen, se sme namesto njega predlagati drug kandidat.

Take izpremembe v kandidatni listi so dovoljene predlagateljem prvotne liste najdalj do 5 dni pred volitvami.

§ 140.

Če se postavi v kakem volilnem okrožju samo ena kandidatna lista, se v listih srezih tega okrožja, kjer je tudi bila postavljena samo ena sreska kandidatna lista, volitve ne vrše, marveč se oglasijo vsi kandidati z dotičnih list za izvoljene.

d) Volilni material.

§ 141.

Pristojna vakufsko-mearifska oblastva priskrbe za vsake volitve pravočasno od ministrstva za notranje posle

potrebno število volilnih skrinjic in kroglic in jih izroče najkasneje 10 dni pred volitvami posameznim džematskim medžlisom. Po opravljenih volitvah se morajo skrinjice in kroglice kar najhitreje vrniti ministrstvu za notranje posle v pravilnem stanju po isti poti.

e) Volišča, volilni odbor na voliščih, glasovanje.

§ 142.

Volileci smejo glasovati vsak samo po enkrat, samo osebno, samo na volišču svojega džemata in samo za potrjene kandidatne liste.

Ko glasuje volilec za sresko kandidatno listo, glasuje obenem tudi za okrožno kandidatno listo, kateri ta sreska lista pripada.

§ 143.

V vsakem džematu je volišče v poslopju džematskega medžlisa. Če je to poslopje neprikladno ali če se glasuje na več krajih, se vrše volitve v poslopju, ki ga določi džematski medžlis.

§ 144.

Na vsakem kraju, kjer se glasuje, se sestavi volilni odbor iz predsednika in njegovega namestnika in po enega predstavnika za vsako kandidatno listo.

Predsednika in predsednikovega namestnika volilnega odbora določi pristojno vakufsko-mearifsko poverjenstvo.

§ 145.

Na dan pred volitvami ob treh popoldne se zberejo vsi člani volilnega odbora ali njih namestniki v poslopju, kjer se bo glasovalo, in sprejmejo tu proti potrdilu od džematskega medžlisa potrebno število skrinjic in zabojčkov s kroglicami, stalni volilni imenik, knjigo za vpisovanje glasovalcev, knjigo za pisanje zapisnika, kandidatne liste, pečate džematskega medžlisa in drugo, kar je potrebno. Skrinjice pregledajo in se prepričajo, ali so v redu, pa jih nato pritrdi na posebno mizo nasproti mize, za katero bodo sedeli člani volilnega odbora. Nato jih zaklenejo in zapečatijo, tako da so usta skrinjic popolnoma zaprta. En ključ vzame predstavnik dotične kandidatne liste ali njegov namestnik, ostale pa predsednik. Na vsako skrinjico se pritrdi na vnanji strani kandidatna lista.

O vsem tem se napravi zapisnik, v katerem je navedeni številko vsake skrinjice in kandidatne liste, ki pride nanjo. Ta zapisnik podpišejo vsi člani volilnega odbora, zapro okna, odidejo iz glasovalne sobe, jo zaklenejo in zapečatijo, ključ pa vzame predsednik volilnega odbora.

§ 146.

Na dan volitev se zbere glavni volilni odbor ob sedmih zjutraj v poslopju za volitve pred glasovalno sobo, jo odpre in gre vanjo; ko se je prepričal, da so skrinjice in zabojčki s kroglicami in vse drugo v redu, se napravi zapisnik, v katerem se potrdi stanje, ki se je našlo.

§ 147.

Da se ob glasovanju vzdržuje red, za to skrbi predsednik volilnega odbora. Če je treba, sme zahtevati predsednik pomoč od občinskega ali državnega oblastva in le-tó se mora odzvati njegovemu pozivu.

§ 148.

Ves čas glasovanja mora sedeti za glasovalno mizo predsednik ali njegov namestnik.

§ 149.

Nihče brez izjeme ne sme stopiti na volišče z orožjem ali pa z orodjem, porabnim za boj, razen v primeru, določenem v § 147. te ustave.

§ 150.

V sobo, kjer se glasuje, se spuščajo glasovalci po vrsti, po enega ali po več, nikakor pa ne po več ko pet naenkrat.

§ 151.

Vsak volilec mora, ko stopi v glasovalno sobo, preden glasuje, povedati glasno svoje ime, priimek in poklic, v mestih, kjer je več volišč, pa tudi svoje stanovanje.

Predsednik volilnega odbora se prepriča, ali je volilec vpisan v stalni volilni imenik. Če se pojavi v volilnem odboru glede volilca dvom o njegovi istovetnosti, odloči volilni odbor z večino glasov, ali se naj tak volilec pripusti k glasovanju ali ne.

Predsednik volilnega odbora pove vsakemu volilcu glasno, preden ga pripusti h glasovanju, katero ali čigavo kandidatno listo predstavljajo volilne skrinjice. Vsak predstavnik liste ali njegov namestnik ima pravico volilcu povedati, kateri kandidatni listi skrinjica pripada.

Predsednik dá volilcu, preden prične glasovati, eno kroglico; ko prejme volilec kroglico, jo dene v desno roko, zapre roko in gre s tako zaprto roko od skrinjice do skrinjice po vrsti, vtakne tako zaprto roko v vsako skrinjico, kroglico pa spusti pri tem v tisto skrinjico, na kateri je pritrjena tista kandidatna lista, za katero hoče glasovati. Ko potegne roko iz poslednje skrinjice, jo mora vpricho vseh odpreti, tako da lahko vsakdo vidi, da nima več kroglice v roki in da je glasoval. Ves čas, dokler volilec glasuje, pazijo predsednik in člani volilnega odbora na to, da ne dene volilec kroglice v drugo roko in je ne odnese s seboj.

Volilec, ki zaradi kake telesne hibe ne bi mogel glasovati tako, kakor je povedano v tem paragrafu, ima pravico, privedi pred volilni odbor pooblaščenca, da namesto njega odda glas.

Ko je volilec oddal glas, mora oditi z volišča. Za volišče se smatra poslopje, v katerem se glasuje, in njegovo dvorišče.

§ 152.

Volilni odbor ne sme zabraniti nikomur, kdor je vpisan v stalni volilni imenik, da ne bi glasoval.

§ 153.

Glasovanje traja neprestano ves dan do šestih popoldne. Samo če nastane nered, se smejo s pritrditvijo odborske večine volitve prekiniti, dokler se ne povrne red. Povod neredu in čas, ko se je moralo glasovanje prekiniti, se mora vpisati v zapisnik. Ob šestih se poslopje ali dvorišče zapre in se nihče več ne pusti vanje; nadaljuje pa se sprejemanje glasov tistih volilcev, ki so že bili v poslopju ali v dvorišču, dokler ne glasujejo vsi. Če se je moralo glasovanje zaradi nereda prekiniti za več ko eno uro, se za toliko po šestih nehalo puščati glasovalci na volišče.

§ 154.

Ves čas glasovanja se vodi zapisnik o vsem, kar bi se dogodilo. Vsi člani odbora morajo zapisnik podpisati; če ga pa predstavniki kandidatnih list ne bi podpisali, velja zapisnik tudi brez njihovega podpisa.

Vsak član odbora sme oddati svoje posebno mnenje in svoje pripombe.

f) Sklep glasovanja in urejanja volilnega posla na voliščih.

§ 155.

Ko se glasovanje konča, se ugotovi zapisniško, koliko volilcev po spisku je glasovalo in ob katerem času je bilo glasovanje zaključeno.

Nato se prično odpirati skrinjice in šteti kroglice po tisti vrsti, kakor so skrinjice postavljene po § 145. ustave.

V zapisnik se zapiše takoj z besedami številka skrinjice, dalje, za katero kandidatno listo je ta skrinjica prejela glasove in koliko je bilo kroglic v njej. Ko se vse to zgodi, se zapisnik sklene in ga podpišejo vsi odborniki; razen tega pa se potrdi tudi s pečatom džematskega medžlisa.

Nato se denejo zapisnik, seznam glasovalcev in stalni volilni imenik v en zavoj in se naslovijo pod pečatom džematskega medžlisa na pristojno sresko vakufsko-mearifsko poverjenstvo za sreski volilni odbor.

Ta zavoj se shrani do zjutraj pri džematskem medžlisu; istega dne ga odnese predsednik volilnega odbora ali njegov namestnik osebno in ga izroči proti potrdilu zapisniško pristojnemu sreskemu vakufsko-mearifskemu poverjenstvu za sreski volilni odbor.

g) Sreski volilni odbori in glavni volilni odbor, urejanje volilnega posla in oglašanje izvoljenih predstavnikov.

§ 156.

Sreski volilni odbor se ustanovi za območje vsakega vakufsko-mearifskega poverjenstva na sedežu poverjenstva.

Sreski volilni odbor ima tri člane z namestniki, ki jih postavljata sporazumno predsednik ulema-medžlisa in predsednik vakufsko-mearifskega zbornega odbora.

Prve sreske volilne odbore postavi pristojni naib za islamsko versko zajednico s svojim odborom.

Člani sreskega volilnega odbora morajo biti nastajeni na ozemlju tega poverjenstva.

Sreski volilni odbor se zbere takoj na dan po volitvah v prostorih sreskega vakufsko-mearifskega poverjenstva.

§ 157.

Če se na dan volitev zaradi nereda ali zaradi kakršnega koli vzroka glasovanje ni izvršilo, odredi sreski volilni odbor takoj, da se na vseh teh krajih opravi glasovanje prihodnjo nedeljo. Pri tem glasovanju je postopati povsem tako, kakor pri prvem glasovanju. Da se bo naknadno glasovalo, objavi predsednik džematskega medžlisa v tem džematu isti dan, ko mu to javi sreski volilni odbor.

Sreski volilni odbor oceni pravilnost izvedenih volitev na podrejenih voliščih in odloči po potrebi, da je ponovno glasovati.

Dokler se ne opravijo naknadne volitve, ne razdeli sreski volilni odbor mesta za džematske medžlise in za sresko vakufsko-mearifsko poverjenstvo.

Če se tudi sedaj na kakem volišču ne izvrši glasovanje, opravi sreski volilni odbor svoj posel, ne da bi se oziral na to neizvršeno glasovanje; novo izbrani zborni odbor pa postavi za to obdobje člane džematskega medžlisa v tem džematu.

Zborni odbor razreši dolžnosti džematske medžlise in sreska vakufsko-mearifška poverjenstva in postavi druge, če se zaradi razprtij med člani ne bi mogli opravljati in dokončevati tekoči posli teh organov in bi zato trpela korist in ugled islamske verske zajednice.

§ 158.

Sreski volilni odbor pregleda vse volilne spise podrejenih volišč in razdeli po dobljenih rezultatih članska mesta med kandidatne liste za džematske medžlise takole:

Število glasov vsake kandidatne liste, za vsak džematski medžlis posebej, deli najprej z 1, nato z 2, s 3 in tako po vrsti, in vzame z list, katerih količniki so največji, po vrsti po enega člana do potrebnega števila.

Če imata dve ali več list enake količnike, se odloči z žrebom, katera lista naj dobi to mesto.

Za izvoljene se oglašajo kandidati v tistem redu, kakor so razvrščeni na listi.

§ 159.

Sreski volilni odbor razdeli, ko je dodelil mesta džematskim medžlisom, tudi mesta za sresko vakufsko-mearifško poverjenstvo med kandidatne liste takole:

Sešteje glasove, oddane za posamezno sresko kandidatno listo na vseh voliščih, in deli seštevek vsake sreske kandidatne liste najprej z 1, nato z 2, s 3 itd. Z list, katerih količniki so največji, vzame po vrsti po enega člana do potrebnega števila.

Glede ostalega velja, kar je predpisano v prednjem paragrafu.

§ 160.

Ko opravi sreski volilni odbor razdelitev mest za džematske medžlise in za sresko vakufsko-mearifško poverjenstvo, pošlje končni izid glasovanja s poročilom in zapisnikom pristojnemu glavnemu volilnemu odboru, ki zaseda na sedežu ulema-medžlisa.

Glavni volilni odbor je sestavljen iz predsednika ulema-medžlisa, predsednika vakufsko-mearifškega zbornega odbora in najstarejšega vrhovnega šeriatskega sodnika. Glavnemu volilnemu odboru predseduje predsednik ulema-medžlisa.

Prvi glavni volilni odbor sestavlja v Sarajevu in Skoplju naib kot predsednik s še dvema članoma naibskega odbora, ki ju izbere odbor izmed sebe.

Zapisnikarja glavnega volilnega odbora odredi predsednik.

§ 161.

Glavni volilni odbor zaseda v prostorih ulema-medžlisa.

Ko je proučil poročila o končnih izidih iz vseh sreskih vakufsko-mearifških poverjenstev svojega območja, porazdeli glavni volilni odbor mandate za vakufsko-mearifški zbor takole:

Sešteje glasove, oddane za vsako okrožno kandidatno listo v posameznem volilnem okrožju, in deli seštevek dobljenih glasov vsake okrožne kandidatne liste najprej z 1, nato z 2, s 3 itd.

Z list, katerih količniki so največji, vzame po vrsti po enega člana do potrebnega števila. V ostalem velja to, kar je predpisano v § 158. te ustave.

Če se ne določi s tako razdelitvijo potrebno število kvalificiranih članov za zbor iz dotičnega okrožja po § 125., se vzamejo le-ti z liste, ki je dobila najmanjše število glasov in ima količnik ne glede na to, na katero mesto na kandidatni listi so bili ti kvalificirani kandidati postavljeni.

§ 162.

Brž ko dovrše sreski volilni odbori in glavni volilni odbor ta posel, objavijo takoj izid in izdajo pooblastila članom, izvoljenim za džematske medžlise, sreska vakufsko-mearifška poverjenstva in vakufsko-mearifski zbor. Pooblastila izvoljenim članom gorenjih organov podpišejo vsi člani volilnega odbora in se izvoljencem takoj izroče.

Obrazec pooblastila predpiše reis-ul-ulema s svojim ožjim svetom oz. prvi naib islamske verske zajednice.

Pečat za pooblastila za člana džematskega medžlisa in sreskega vakufsko-mearifškega poverjenstva je pečat dotičnega vakufsko-mearifškega poverjenstva, za člane zbora pa pečat dotičnega ulema-medžlisa.

§ 163.

O vsem svojem poslovanju vodijo sreski volilni odbori in glavni volilni odbor natančno zapisnike, iz katerih je razvidno, kako se je kaj po vrsti pojavilo in rešilo vse to, kar je zgoraj določeno, da se prouči in reši. Zlasti mora biti v zapisniku posebej navedeno, koliko je bilo vseh kandidatnih list, katere osebe so na posamezni listi predlagane, koliko je vsaka lista dobila glasov in katere osebe s posameznih list so bile oglašene za člane organa in dobile pooblastilo. Zapisnik morajo podpisati vsi člani volilnega odbora, vsak član pa ima pravico podati ločeno mnenje in svoje pripombe.

Tako napravljene in podpisane zapisnike izroči glavni volilni odbor po opravljenem poslu arhivu ulema-medžlisa v hrambo.

§ 164.

Vsak volilec se sme pritožiti zoper volitev v 5 dneh, ko se je objavil izid volitev.

Pritožbe se vlagajo na vakufsko-mearifski zbor, ki izvoli v ta namen poseben odbor petih oseb. Ta odbor priskrbi dotične volilne spise in izdela po njih poročilo, o katerem odloči vakufsko-mearifski zbor dokončno.

Če razveljavi vakufsko-mearifski zbor volitev, odredi z istim odlokom, naj se volitve ponove.

§ 165.

Prekršitve volilnih predpisov po ustavi islamske verske zajednice, storjene ob volitvah, se ugotove v zapisniku in se pošlje ta zapisnik, če ni dejanje kaznivo po kazenskem zakoniku, pristojnemu občnemu upravnemu oblastvu v postopek.

Prav tak zapisnik se pošlje tudi glavnemu volilnemu odboru, ki kaznuje dotično osebo z odvzemom volilne pravice za določen čas po tem, kakor je pač huda kršitev.

B. Volitve reis-ul-ulema in članov ulema-medžlisa.

§ 166.

Reis-ul-ulema in člani ulema-medžlisa se volijo izmed muslimanov državljanov kraljevine Jugoslavije, ki imajo versko izobrazbo, potrebno za ta zvanja, in hvalevredno versko in grajausko vedenje in ki so dovršili 30, niso pa prestopili 65 let starosti.

§ 167.

Člane ulema-medžlisa voli posebno volilno telo 10 članov, ki jih izvoli vakufsko-mearifski zbor izmed sebe takoj, ko se je konstituiral.

Ti volilni telesi iz obeh območij volita reis-ul-ulemo v skupni seji.

§ 168.

Kadar je treba voliti reis-ul-ulemo, se skličeata obe volilni telesi, omenjeni v § 167. te ustave, v Sarajevu.

Člane volilnih teles pozove namestnik reis-ul-uleme in določi dan, čas in kraj seje.

Tako sklicano sejo za volitve reis-ul-uleme otvori namestnik reis-ul-uleme s tem, da prečita seznam članov teh teles.

§ 169.

Volilno telo za volitve reis-ul-uleme (drugi odstavek § 167.) izvoli izmed sebe predsednika in tajnika.

Poslovanju seje za volitev reis-ul-uleme smejo prisostvovati samo člani volilnega telesa in glasuje vsak član osebno.

§ 170.

Volilno telo sme na prvi seji polnoveljavno poslovati, če je prisotna najmanj polovica njegovih članov.

Ce na prvi seji ni zadostnega števila prisotnih članov, se seja odloži na naslednji dan ob isti uri in na istem kraju. V tej seji odloča volilno telo polnoveljavno s tolikim številom članov, kolikor jih je navzočih.

§ 171.

Volilno telo izvoli tri kandidate po tajnem glasovanju z listki.

Tajnik kliče člane volilnega telesa po seznamu in vsak član vrže listek v skrinjico na predsedniški mizi.

Glasove prešteje predsednik s še dvema članoma, ki ju izbere volilno telo.

Predsednik vzame po en listek iz skrinjice, prebere glasno zapisana imena kandidatov in ga izroči ostalima dvema članoma, ki se udeležujeta preštevanja, da listke pregledata. Tajnik zapiše takoj v zapisnik, koliko listkov je bilo oddanih in koliko je dobil posamezni kandidat glasov kakor tudi število praznih listkov, če jih je kaj.

Za kandidate so izvoljeni listi, ki dobe največje število glasov. Če dobi več kandidatov enako število glasov in se ne dá ugotoviti, kateri trije imajo največje število glasov, je treba med njimi ožjih volitev.

§ 172.

Predsednik objavi imena izvoljenih kandidatov in sklene sejo, ko je s tajnikom overil zapisnik.

Ko se seja sklene, se volilno telo razide.

§ 173.

Predsednik predloži še istega dne ministru pravde poročilo o izvolitvi kandidatov obenem z vsemi spisi in sejnim zapisnikom.

§ 174.

Novo izvoljeni in imenovani reis-ul-ulema stopi v pravice in dolžnosti vrhovnega verskega starešine islamske verske zajednice v kraljevini Jugoslaviji, ko priseže pred kraljem.

§ 175.

Spisi in zapisniki o poslovanju volilnega telesa se hranijo v arhivu reis-ul-uleme.

§ 176.

Ce se poda potreba, da se izvoli član ulema-medžlisa, skliče reis-ul-ulema volilno telo, omenjeno v § 167. te ustave, v kraj, kjer ima svoj sedež ulema-medžlis, v katerem se voli član, in določi dan in uro seje.

Volitev dveh kandidatov za člana ulema-medžlisa se vrši po pravilih, določenih v §§ 169., 170., 171., 172. in 173. te ustave.

§ 177.

Ukaz o imenovanju priobči reis-ul-ulema imenovane članu ulema-medžlisa, ki nastopi svojo dolžnost, ko priseže pred reis-ul-ulemo.

§ 178.

Spisi in zapisniki o volitvah članov ulema-medžlisa in o njih zapisje se hranijo v arhivu reis-ul-uleme v Sarajevu.

§ 179.

Člani volilnih teles za volitve reis-ul-ulema in članov ulema-medžlisa imajo pravico do potnih stroškov in dnevnice.

IV.

Imovina islamske verske zajednice.

§ 180.

Vse premične in nepremične stvari in vsa pokopališča islamske verske zajednice v kraljevini Jugoslaviji, ki so lastnina dotičnih verskih naprav: vakufov, džemat-skih, sreskih in drugih ustanov in skladov in samostalnih imovinskih uprav islamske verske zajednice, kakor tudi vse pravice, ki so zajamčene islamski verski zajednici z zakonom, so njena imovina in služijo zgolj za verske, versko-prosvetne in človekoljubne namene muslimanov.

Prav tako se smatrajo za imovino islamske verske zajednice vsi nabrani prispevki v denarju ali v naravi, če so namenjeni za svrhe islamske verske zajednice in so izraženi v tej ustavi.

§ 181.

Islamska verska zajednica pokriva svoje potrebe:

1. z dohodki svojih verskih, vakufskih in vakufsko-mearifskih posestev in skladov;
2. z verskimi taksami;
3. s prostovoljnimi prispevki, darili in vasijeti;
4. z eventualno podporo samoupravnih teles;
5. s stalno državno podporo po § 191. te ustave;
6. z verskimi dokladami po § 192. te ustave.

§ 182.

Odredbe vakufnam se morajo izvrševati po predpisih šeriata in se smejo izpremeniti ali ukiniti samo s sklepom pristojnega vakufsko-mearifskega zbora po odobritvi ulema-medžlisa, in sicer, če zaradi neuporabnosti ali nepotrebnosti posameznih odredb vakufnam ni moči ali ni treba izvrševati. Pri vakufih brez vakufnam je postopati po obstoječem običaju (teamuli kadim), kolikor ne odločita na predlog sreskega vakufsko-mearifskega poverjenstva vakufsko-mearifski zbor in ulema-medžlis drugače. Z morebitnimi izpremembami pa se ne sme posegati v osebne koristi vakufovskih naslednikov, kolikor so jim zagotovljene z vakufnamami.

Z vakufnamami pridobljene pravice do verske ali vakufsko-mearifске službe se morajo spoštovati po predpisih šeriata.

§ 183.

Samostalne vakufe upravlja mutevelija.

Za mutevelija se sme postaviti zaupna fizična oseba kakor tudi sresko vakufsko-mearifsko poverjenstvo kot pravna oseba.

Za mutevelija se sme postaviti kdo tudi za več samostalnih vakufov.

Muteveliji morajo upravljati samostalne vakufe po uredbi, omenjeni v § 197. te ustave.

Mutevelija se sme razrešiti, če ugotovi zborni odbor po opravljeni preiskavi, da ni upravljal v korist vakufa.

Mutevelija ne more biti, kdor ni državljan kraljevine Jugoslavije.

Mutevelije postavlja, odstranja z dolžnosti in razrešuje zborni odbor na predlog sreskega vakufsko-mearifskega poverjenstva. Pri postavljanju mutevelije je treba upoštevati tudi izrečno izjavljeno željo vakufa glede mutevelijeve osebe.

§ 184.

Disciplinsko oblast nad mutevelijem vrši zborni odbor v drugi stopnji.

Neposredni nadzor in disciplinsko oblast v prvi instanci vrši nad muteveliji, ki so fizične osebe, sresko vakufsko-mearifsko poverjenstvo.

§ 185.

Mutevelija zastopa vakuf, ki ga upravlja, pred sodiščem in drugimi oblastvi in sprejema sodne in uradne pošiljke zanj.

Od sodnega zastopanja kakor tudi od zastopanja pred ostalimi oblastvi po mutevelijih so izvzete tiste civilne pravde in spori, ki zadevajo nepremično osnovno imovino vakufa ali ki spadajo v pristojnost okrožnih sodišč.

Zastopanje dotičnega vakufa pred sodiščem in pred ostalimi oblastvi in prevzemanje tožb in drugih sodnih uradnih odredb v takih pravnih in sporih pristoji zbornemu odboru.

Ce je iz kakršnega koli vzroka posameznemu vakufu v korist, da prevzame zastopanje pravde, ki je dovoljeno muteveliju, odvetnik, sme zborni odbor le-tega postaviti. Tožbe se vročajo vakufskemu direktorju.

§ 186.

Dohodki samostalnih vakufov se uporabljajo v namenjene svrhe po proračunu, ki ga sestavi mutevelija s sreskim vakufsko-mearifskim poverjenstvom, odobri pa pristojno vakufsko-imbuvinsko oblastvo.

Dohodki samostalnih vakufov, ki jim je namen prenehal, se uporabljajo predvsem za potrebe dotičnega kraja, kjer je bil vakuf ustanovljen, tako, kakor to odredi vakufsko-mearifski zbor po zaslišanju pristojnega sreskega vakufsko-mearifskega poverjenstva in soglasno z ulema-medžlisom.

§ 187.

Po zakonu z dne 19. džumadel-ahra 1280 morajo plačevati samostalni vakufi samostalni imovinski upravi islamske verske zajednice računsko pristojbine (hardži-muhasebe).

Višino teh pristojbin določi vakufsko-mearifski zbor. Dokler ne izda zbor novih predpisov, veljajo dosednji predpisi. Odstotek teh pristojbin pri srf-vakufih ne sme biti večji od 10 % celotnega dohodka, pri evladijet-vakufih pa 15 % čistega dohodka. Hardži-muhaseba se pobira sorazmerno z ubranimi dohodki.

§ 188.

Mutevelija mora izplačevati uslužbencem vakufa, ki ga upravlja, pravočasno in na predpisni način zneske, ki jim gredo. Upravičen je samo za tiste izdatke, ki so določeni v letnem proračunu, ki ga je odobrilo pristojno vakufsko-imbuvinsko oblastvo. Vendar sme po nadrejenem sreskem vakufsko-mearifskem poverjenstvu podajati zbornemu odboru predloge glede prekoračitve in izpremembe letnega proračuna svojega vakufa.

§ 189.

Za vsa uradna dejanja verskih in vakufsko-mearifskih organov se plačuje samo tista taksa, ki jo predpiše pristojno versko ali vakufsko-mearifsko telo s posebnim pravilnikom, odobrenim po ministru pravde sporazumno z ministrom za finance. Ta taksa se pobira v korist islamske verske zajednice.

Na vloge verskih in vakufsko-mearifskih oblastev za vsa ta uradna dejanja se ne plačuje ne državna ne samoupravna taksa.

§ 190.

Odstotek doklad na dohodke samostalnih vakufov določi vakufsko-mearifski zbor, kolikor ga ne določi mutevelija sam sporazumno s sreskim vakufsko-mearifskim poverjenstvom.

§ 191.

Stalna državna podpora, ki jo prejema islamska verska zajednica kraljevine Jugoslavije stalno po državnem proračunu, se izplačuje po uredbi o stalni državni podpori islamski verski zajednici kraljevine Jugoslavije z dne 13. marca 1931, št. 28.519.

Od te državne podpore pripada po odbitku vsote, potrebne za pokritje osebnih in materialnih razhodkov reis-ul-uleme, en del samostalni imovinski upravi islamske verske zajednice v Sarajevu, drugi del pa samostalni imovinski upravi islamske verske zajednice v Skoplju. Ta dva dela se določata po številu islamskega prebivalstva tega in onega območja, ko se predhodno doda delu imovinske uprave v Skoplju vsota, potrebna za pokritje osebnih in materialnih razhodkov ulema-medžlisa v Skoplju.

Vsoti, ki se tako ugotovita, se oddajata vsako leto iz državne blagajne vsaj v mesečnih obrokih vnaprej neposredno vakufsko-mearifski direkciji v Sarajevu in v Skoplju, vsota, izločena za pokrivanje osebnih in materialnih razhodkov pisarne reis-ul-uleme v Sarajevu, pa reis-ul-ulemi.

Reis-ul-ulema skupno s svojim ožjim svetom ugotovi vsako leto svoj proračun osebnih in materialnih razhodkov, ki ga odobrita oba vakufsko-mearifska zbora in po katerem se določi vsota, ki se od državne podpore po predhodnem odstavku reis-ul-ulemi neposredno oddaja. Če se oba vakufsko-mearifska zbora glede odobritve proračuna pisarne reis-ul-uleme ne zedinita, odobri ta proračun v skupni seji odposlanstvo obeh zborov iz po treh članov. Sejo skliče v Sarajevo reis-ul-ulema in ji predseduje.

Po odobrenem proračunu pisarne reis-ul-uleme je reis-ul-ulema kot vrhovni verski starešina nakazovalec, njegov tajnik pa računodajnik.

Zaključne račune izroči reis-ul-ulema v odobritev odboru, v katerega odposljeta oba zbora po enega člana. Razen teh članov odredita oba zbora vsako leto izmenoma v ta odbor po enega računskega preglednika vakufske direkcije.

§ 192.

Doklado na neposredni davek, ki jo plačujejo obdačenci islamske vere v državi, so upravičeni razpisati vakuško-mearifski zbor, sresko vakuško-mearifsko poverjenstvo in džematski medžlis, to pa samo, če dohodki po § 181., točkah 1. do 5., te ustave ne morejo pokriti razhodkov, določenih s proračunom. Sklep o razpisu teh dokladov za vnaprej določeno dobo postane polnoveljavna, ko ga odobri minister za finance sporazumno z ministrom pravde. Te odobritve ni treba za doklade do 10 % na državni davek, ki jih razpisujejo džematski medžlisi po sklepu obdačencev s 75 % davčne moči v džematu. Za njih sklepe je treba samo odobritve pristojnega vakuško-mearifskega zbora.

Doklada, ki se je pobirala do dne uveljavitve te ustave na ozemlju vakuško-mearifskega zbora v Sarajevu, se pobira na vse oblike neposrednega davka, kakor tudi tako zvana bera v Srbiji, ki je zajamčena z zakonom o islamski verski zajednici, in to dokler ne izda vakuško-mearifski zbor v Sarajevu, oz. v Skoplju odločbe o pobiranju nove doklade in tega pristojna oblastva ne odobre.

Pri določanju proračuna samostalne imovinske uprave islamske verske zajednice je gledati na to, da se uporablja pobrana doklada predvsem za potrebe dotičnega sreza.

§ 193.

Verske doklade zbirajo organi državne davčne administracije istočasno in povsem po predpisih za državne davščine in jih oddajajo v trimesečnih obrokih pristojnemu organu, ki je to doklado predpisal (prvi odstavek § 192.).

§ 194.

Razhodki samostalne imovinske uprave islamske verske zajednice so poglavitno tile:

1. upravni stroški vakuško-mearifskih organov;
2. stroški za vzdrževanje njene imovine in za javne davščine;
3. stroški za ustanovne namene zaseženih vakufov, ki jih upravlja samostalna imovinska uprava;
4. podpore za popravilo in gradnjo džamij in mektebov, ki nimajo vakufov ali katerih vakufi so nezadostni, ki pa so v takih krajih, kjer islamsko prebivalstvo gmotno ni zadosti močno, da to samo opravi;
5. podpore osebnju džamij, verskih zavodov in šol, za katere ni vakufov ali so nezadostni, kolikor ti uslužbenci tega ne morejo dobivati od krajevnega islamskega prebivalstva;
6. podpore za islamske verske, mearifске, kulturne in dobrodne namene;
7. prejemki uslužbencev;
8. dotacije raznih skladov.

§ 195.

Pri samostalnih imovinskih upravah v Sarajevu in Skoplju določata ali odobrujeta po svoji pristojnosti vakuško-mearifski zbor ali zborna odbora letni proračun svojih razhodkov in dohodkov kakor tudi razhodkov in dohodkov pisarni reis-ul-uleme in proračune podrejenih imovinsko-pravnih subjektov (vakufov, ustanov itd.).

Proračunsko leto se sklada z državnim proračunskim letom; računsko leto pa traja dva meseca dalj.

Dokler se letni proračuni ne ugotove, veljajo poslednji odobreni proračuni.

Nakazovalec po proračunu samostalne imovinske uprave je vakuški direktor po pooblastitvah, ki mu jih

daje v tem pogledu vakuško-mearifski zborni odbor, izvzemši primer iz § 86. te ustave.

§ 196.

Vsi objekti islamske verske zajednice morajo biti redno zavarovani za škodo po požaru in drugih elementarnih neizodah.

Islamska verska zajednica sme ustanoviti svoj zavarovalni sklad.

§ 197.

Vakuško-mearifski zbor predpišeta sporazumno z ulema-medžlisom v letu dni, ko dobi ta ustava moč, z uredbo, kako je upravljati samostalne vakuše, uporabljati in vzdrževati vse imovinske objekte in voditi nadzor nad njimi; do tega časa pa jih je upravljati po doslej navadnem načinu.

§ 198.

Imovinsko-pravne koristi samostalnih imovinskih uprav islamske verske zajednice zastopata pred državnimi in samoupravnimi oblastvi in pred sodišči vakuška direktorja ali pravni zastopniki, ki jih odredi zborni odbor.

§ 199.

Vakuško-mearifski zbor odločita, kako se naj prepíšejo v zemljiških knjigah vakuške nepremičnine, ki so bile vknjižene pri napravi zemljiških knjig ali pozneje kot lastnina kake islamske (mohamedanske) veroizpovedne občine. Prav tako sklepata vakuško-mearifski zbor o vknjižbi nepremičnin, navedenih v § 24. zakona o islamski verski zajednici, in o uporabi odškodnine, ki se prejme po pozvanem paragrafu.

V.

Prosveta.

§ 200.

Z verskimi šolami, ki se omenjajo v tej ustavi, je razumeti tiste šole, ki jim je namen poučevati v veri in bogoslovno izobraževati. Posvetni predmeti se predavajo v teh šolah samo kot dopolnitev iz občnega znanja.

Islamske verske šole so: višja islamska šeriatsko-bogoslovna šola v Sarajevu kot državna šola z veljavo fakultete, Gazi Husrevbegova medresa v Sarajevu in Gazi Isabegova medresa v Skoplju z veljavo popolnih srednjih šol, nižje medrese z veljavo nepopolnih srednjih šol, začelne medrese, tečajji in mektebi kot avtonomne verske šole.

§ 201.

Višja islamska šeriatsko-bogoslovna šola v Sarajevu je najvišji islamski verski zavod v kraljevini Jugoslaviji, ki pripravlja v dubu islama kandidate za višje islamske verske dostojanstvenike, šeriatske sodnike in učitelje islamskega verouka v srednjih in srednjih strokovnih šolah in učitelje orientalskih predmetov v avtonomnih šolah. 8 let po uveljavitvi te ustave se smejo postavljati absolventi te šole tudi za učitelje orientalskih jezikov v srednjih in srednjih strokovnih šolah.

Vzdrževanje te šole spada v dolžnost države. Pristojno islamsko versko oblastvo si prizadeva in skrbi, da so predavanja v tej šoli v skladu z nauki islamske vere. Če se ugotovi neskladje, ukrene oblastvo pri ministru za prosveto, česar treba, da se odpravi.

Profesorji te šole se postavljajo, ko se ugotovi z oceno reis-ul-uleme, da so kandidati tudi versko primerni.

Razen tega vzdržuje država tudi šeriatsko gimnazijo v Sarajevu in veliko medreso kralja Aleksandra I. v Skoplju, da se pripravljajo kandidati za višjo islamsko šeriatsko-bogoslovno šolo v Sarajevu.

Uredba o ureditvi višje islamske šeriatsko-bogoslovne šole v Sarajevu se izda soglasno z vrhovnim islamskim verskim oblastvom.

§ 202.

Seriatska gimnazija v Sarajevu in velika medresa kralja Aleksandra I. v Skoplju sta srednji šoli (gimnaziji), v katerih se uči v večji meri islamski verouk ter arabski in turški jezik, da se tako absolventi teh zavodov usposobijo za nadaljevanje naukov na fakulteti ali na višji šoli iz prednjega paragrafa.

V teh dveh zavodih morajo biti v mejah možnosti učitelji muslimani, zlasti za predmete, ki se dotikajo verskega izobraževanja učencev. Za postavitev učiteljev in ostalega osebja v teh šolah je potrebna soglasnost pristojnega ulema-medžlisa, ki ima pravico nadzora nad celotnim poukom in vzgojo v teh šolah in njunih internatih. Vzdrževanje teh dveh zavodov, ki pripravljata kandidate za fakulteto ali višjo šolo iz prednjega paragrafa, je dolžnost države.

Uredba o ustroju šeriatske gimnazije v Sarajevu in velike medrese kralja Aleksandra I. v Skoplju se izda sporazumno z vrhovnim islamskim verskim oblastvom v kraljevini.

Vzgojitelji v teh zavodih morajo biti muslimani.

§ 203.

Gazi Husrevbegova medresa v Sarajevu in Gazi Isabegova medresa v Skoplju sta srednji strokovni verski šoli (bogoslovnici), ki pripravljata v duhu islama kandidate za džematske imame, veroučitelje narodnih, meščanskih, nižjih strokovnih in podobnih šol, mualime, imame, hatibe in tem enaka verska zvanja, za katera se zahteva popolna srednješolska izobrazba, istotako tudi kandidate za islamsko bogoslovno fakulteto ali višjo šolo iz § 201.

Absolventi teh dveh zavodov imajo po točki 3. člena 49. zakona o ustroju vojske in mornarice pravico do skrajšanega šestmesečnega roka v kadru, učenci pa vse ugodnosti, ki jih imajo učenci priznanih avtonomnih popolnih srednjih in strokovnih šol s pravico javnosti (vozne ugodnosti, doklada za otroke in pod.).

Neposredno upravo in nadzor nad temi šolami vrši pristojni ulema-medžlis, ki postavlja in razrešuje upravitelje, učitelje in ostalo osebje zavoda in internata.

Vzdrževanje teh dveh zavodov, kolikor ne zadoščajo za to določeni prispevki dotičnih vakufov, je dolžnost samostalne imovinske uprave v Sarajevu in Skoplju.

V letu dni od dne uveljavitve te ustave morajo pristojni ulema-medžlisi predpisati, vakufsko-mearifška zborna pa usvojiti uredbo o Gazi Husrevbegovi medresi v Sarajevu in o Gazi Isabegovi medresi v Skoplju. Ti uredbi morata poleg splošnih predpisov o delovanju teh zavodov in njunih internatov obsegati njun učni načrt, vzdrževanje, sprejemanje, pravice in dolžnosti učencev, določbe o pouku in izpitih, posebne pravice in posebne dolžnosti upravitelja, učiteljev in ostalega osebja, kolikor se ne uredi to z dotično pragmatiko.

§ 204.

Nižje medrese so nepopolne srednje strokovne šole, ki jim je naloga zlasti:

da dajejo svojim učencem poleg splošne izobrazbe nepopolne srednje šole versko izobrazbo v duhu islama;

da pripravljajo svoje učence za morebitni poklic pogodbenega ali honorarnega imama, hatiba, mualima in za poučevanje v veri predvsem na kmetih, po potrebi pa tudi v mestih, učenke pa za morebitni poklic bule, pogodbene ali honorarne mualime in za poučevanje v veri ali temu enaka verska zvanja, za katera je potrebna nepopolna srednješolska izobrazba, in jim dajejo potrebno praktično znanje in jim vcepljajo ljubezen do teh poklicev;

da jih pripravljajo, da morejo po uspešno opravljenem predpisanem dopolnilnem izpitu nadaljevati svoje strokovno versko izobraževanje v Gazi Husrevbegovi medresi v Sarajevu ali v Gazi Isabegovi medresi v Skoplju. Program tega dopolnilnega izpita odobri minister za prosveto.

Upravo in nadzor nad nižjimi medresami opravlja pristojni ulema-medžlis, ki postavlja in razrešuje upravitelje, učitelje in ostalo osebje.

Nižje medrese, ki nimajo svojih vakufov ali ki dohodki njih vakufov ne zadoščajo za pokrivanje potreb, vzdržujejo sreska vakufsko-mearifška poverjenstva iz okoliša te medrese, ki ga določi ulema-medžlis, iz svojih sredstev ali iz dotacije, ki mu jo daje dotična samostalna imovinska uprava islamske verske zajednice.

Učenci in učenke nižjih medres imajo vse ugodnosti, ki jih imajo učenci in učenke nižjih avtonomnih priznanih srednjih šol (vozne ugodnosti, dodatek za otroke in pod.).

V letu dni od dne uveljavitve te ustave morajo pristojni ulema-medžlisi predpisati, vakufsko-mearifška zborna pa usvojiti, vsak za svoje območje uredbo o nižjih medresah. Ta uredba mora obsegati poleg splošnih predpisov o delovanju nižjih medres in njih internatov njih učni načrt, odpiranje, vzdrževanje in zapiranje, sprejemanje, pravice in dolžnosti učencev, določbe o pouku in izpitih, posebne pravice in posebne dolžnosti upravitelja, učiteljev in ostalega osebja, kolikor se to ne uredi z dotično pragmatiko.

§ 205.

Začetne medrese so tiste, v katerih se pridobi najpotrebnejša izobrazba za opravljanje dolžnosti vaških in mahalskih imamov, muezinov in drugih tem enakih verskih uslužbencev.

Upravo in nadzor nad temi medresami opravlja pristojni ulema-medžlis, ki postavlja in razrešuje upravitelje, učitelje in ostalo osebje in predpiše uredbo o začetnih medresah.

V začetne medrese se smejo vpisati samo tisti kandidati, ki so dovršili narodno osnovno šolo.

§ 206.

Tečajji so stalne ali začetne naprave, v katerih se uči islamski verouk ali se kako drugače muslimani v duhu islama versko in kulturno dvigajo in med njimi širi islamska morala.

Upravo in nadzor nad temi tečajji opravlja pristojni ulema-medžlis, ki postavlja potrebno osebje za te tečaje.

Uredbo o teh tečajjih predpiše pristojni ulema-medžlis, usvoji pa vakufsko-mearifski zbor.

§ 207.

Mektebi so začetne islamske verske šole, v katerih se predava islamski verouk in se uči arabsko pismo.

Pouk je v mektebih brezplačen in traja, dokler ne nastopi redna šolska obveznost po zakonu o narodnih šolah.

Učenci narodnih šol smejo dobivati o prostem času v mektebih pouk v veri in v arabskem pismu.

V krajih, obljudenih z muslimanskim življenjem, na površini z radijem 4 km, se osnuje mekteb za muslimanske otroke.

Pouk se vrši v mektebih v državnem jeziku.

Kjer so otroci, ki hodijo v mekteb, roditeljem neobhodno potrebni kot pomoč ob času poljskih del, sme ulema-medžlis na obrazložen predlog pristojnega sreskega vakufsko-mearifškega poverjenstva uvesti od začetka meseca novembra do konca meseca aprila istega šolskega leta skrajšan pouk v dotičnem mektebu.

Upravo in nadzor nad mektebi opravlja pristojni ulema-medžlis po glavnih imamah in sreskih vakufsko-mearifških poverjenstvih, na čigar predlog postavlja in razrešuje mualime in ostalo mektebsko osebje. Mektebe, ki nimajo svojih vakufov ali ki prispevki njih vakufov ne zadoščajo za pokrivanje potreb, vzdržujejo pristojni džemati iz svojih sredstev ali iz dotacije, ki jo dobivajo od pristojnega vakufsko-mearifškega poverjenstva.

V dveh letih od dne uveljavilve te ustave morajo pristojni ulema-medžlisi predpisati, vakufsko-mearifška zbora pa usvojiti, vsak za svoje območje, uredbo o mektebih. Ta uredba mora obsegati poleg splošnih predpisov o delovanju mektebov njih učni načrt, odpiranje, vzdrževanje, zapiranje mektebov, sprejemanje, pravice in dolžnosti učencev, določbe o pouku in izpitih, posebne pravice in posebne dolžnosti upraviteljev, učiteljev in ostalega osebja, kolikor se to ne uredi z dotično pragmatiko.

§ 203.

Učni načrti in programi predavanj po uredbah iz §§ 203., 204., 205. in 207. in uredbe o stalnih tečajih iz § 206., ki jih usvoji vakufsko-mearifski zbor, stopijo v veljavo, ko jih odobri minister za prosveto. Če ne izda minister za prosveto v treh mesecih odločbe glede predložene uredbe, se smatra, da je uredba odobrena.

Nad vsemi verskimi šolami vodi nadzor minister za prosveto osebno ali po svojih odposlancih. Če prekršijo upravitelji ali učitelji teh šol zakon, postopa minister za prosveto po predpisih zakonov in uredb.

§ 209.

Islamski veroučitelji v javnih in zasebnih osnovnih, meščanskih, srednjih in srednjih strokovnih šolah prejema nagrado za svoje delo po istih predpisih, kakor veroučitelji drugih priznanih veroizpovedi. Če njih nagrade niso zagotovljene iz državnih, samoupravnih ali šolskih sredstev zasebnih šol, obremenjajo islamsko versko zajednico in jih trpi samostalna imovinska uprava islamske verske zajednice.

§ 210.

V javnih in zasebnih osnovnih, meščanskih, strokovnih srednjih in srednjih šolah je verouk za islamsko mladino obvezen učni predmet pod nadzorom pristojnega verskega oblastva.

Odposlanci ulema-medžlisa so upravičeni pregledati dvakrat na leto vse šole, kolikor zadeva poučevanje islamskega verouka.

Učni načrt in program za verski pouk za učence islamske vere predpiše minister za prosveto sporazumno

s pristojnim verskim oblastvom in po zaslišanju glavnega prosvetnega sveta. Šolske učbenike za islamski verouk odobruje minister za prosveto skladno s § 9. zakona o učbenikih; ne sme se pa odobriti tisti učbenik islamskega verouka, ki ga ni odobrilo pristojno versko oblastvo.

Verouk se mora poučevati v vseh šolah najmanj dvo uri na teden, kjer je v oddelku zadostno število učencev. Kjer je število učencev v oddelku manjše, sme imeti ure za verouk več razredov skupaj. Toda tudi v tem primeru ne sme biti skupno število učencev večje od števila, določenega v zakonu za najmanjši razred.

Veroučitelje islamske vere v državnih šolah imenuje pristojni minister po predpisih zakona o verskem pouku na predlog ulema-medžlisa.

Ulema-medžlis sme odvzeti islamskemu veroučitelju pravico, poučevati islamski verouk, če se izkaže, da je ravnal zoper verske predpise. Ko prejme uprava šole dopis ulema-medžlisa o prepovedi nadaljnjega delovanja veroučitelju islamske vere, ustavi takoj opravljanje veroučiteljske dolžnosti po tej osebi in obvesti hkratu o tem pristojno prosvetno oblastvo. Ulema-medžlis obvesti obenem z obrazložitvijo prepovedi tudi pristojnega ministra, ki postopa s takim veroučiteljem dalje po zakonu.

Pristojna šolska oblastva smejo razrešiti učiteljske dolžnosti islamske veroučitelje, ki se izkažejo nesposobne za učiteljsko službo, kakor tudi tiste veroučitelje, katerih ponašanje v šoli in izven šole ni v skladu z učiteljskim ugledom in z nalogami šole. O taki odločbi obvesti pristojno šolsko oblastvo pristojni ulema-medžlis, ki mora takoj predlagati drugega za veroučitelja.

§ 211.

Poučevanje in ponašanje učiteljev v javnih in zasebnih šolah kakor tudi vsebina šolskih učbenikov mora spoštovati verska čustva učencev islamske vere.

Pouk mora biti tako urejen, da ne ovira učencev islamske vere v izvrševanju njih verskih dolžnosti. Določbe o tem predpiše sporazumno z reis-ul-ulemo pristojni minister.

§ 212.

Vojaške imame in imame v državnih bolnicah, kazenskih in njim podobnih zavodih, sirotiščih, hiralnicah in drugih državnih in podobnih samoupravnih napravah postavljajo pristojna oblastva po dobljeni soglasnosti reis-ul-uleme.

V vseh takih državnih in podobnih samoupravnih napravah je treba dati muslimanom možnost, da opravljajo svoje verske obrede, da se hranijo po obrednih predpisih svoje vere in da se pokopljejo, ko umro, po islamskih verskih predpisih.

§ 213.

Država skrbi, da se spoštujejo v državnih združbah za telesno vzgojo vera njih članov muslimanov, njena načela in njene naprave. Državne združbe za telesno vzgojo, ki jim je namen tudi moralno in kulturno vzgajanje, ne smejo nasprotovati naukom islamske vere.

§ 214.

Muslimanom vsakega kraja morajo omogočiti verska avtonomna oblastva versko izobraževanje z odpiranjem mektebov, tečajev in pod.

VI.

Prehodne določbe.

§ 215.

Prvi po tej ustavi izvoljeni džematski medžlis skliče na sejo, da se konstituira, džematski imam.

Prvo sejo sreskega vakufsko-mearifskega poverjenstva, da se konstituira, skliče dosedanji predsednik tega poverjenstva.

Prvo sejo vakufsko-mearifskega zbora, da se konstituira, skliče naib za islamsko versko zajednico v Sarajevu oz. v Skoplju, obe volilni telesi za volitve reis-ul-ulema pa prvi naib za vrhovno versko starešinstvo.

§ 216.

Brž ko izvoli vakufsko-mearifski zbor svoj zborni odbor in se le-tá konstituira, mu izroči naib za islamsko versko zajednico vse imovinske in druge vakufske posle (spise, knjige in imovinske predmete z listinami in inventarjem).

Brž ko se izvoli in konstituira novi ulema-medžlis, izroči naib za islamsko versko zajednico predsedniku ulema-medžlisa svoje posle.

S to izročitvijo, ki se ugotovi zapisniško, prenehata služba naiba in njegova administrativna odgovornost.

Brž ko se izvoli novi reis-ul-ulema in prevzame dolžnost, mu izroči prvi naib za vrhovno versko starešinstvo arhiv, inventar in ostalo premično imovino vrhovnega verskega starešinstva zapisniško in, brž ko opravi to izročitev, preneha služba prvega naiba.

§ 217.

Pokojninski del prejemkov verskih uslužbencev po § 115. dosedanje ustave islamske verske zajednice izplačuje država še dalje iz svojih sredstev.

§ 218.

Imami v Črni gori iz § 116. dosedanje ustave obdržijo enake prejemke, nove postavitve na izpraznjena mesta pa se vrše po predpisih te ustave.

§ 219.

Pri popolnjevanju verskih in vakufsko-mearifskih službenih mest, glede katerih ni zavarovana pokojnina, se uporabljajo predpisi zakona z dne 10. sfera 1290. Če so bila popolnjena taka mesta izza leta 1930, zoper predpise tega zakona, popravijo to na prošnjo interesentov pristojna islamska avtonomna oblastva.

§ 220.

Verski uslužbenci islamske verske zajednice, za katere določa šolsko kvalifikacijo ta ustava, se obdrže v svojih zvanjih ne glede na njih kvalifikacijo. V območju skopljanskega ulema-medžlisa se smejo postavljati na taka mesta s let tudi osebe z manjšo kvalifikacijo, če ni za popolnitev teh mest kvalificiranih oseb.

§ 221.

Izpremembe poedinih določb v tej ustavi so dopustne samo, če predlaga to kateri vakufsko-mearifski zbor z nadpolovično večino glasov.

V takem primeru skliče reis-ul-ulema oba zbora na skupno sejo, v kateri se sklepa o predlaganih izpremembah. Na to sejo pošlje vakufsko-mearifski zbor v Skoplju samo 20 članov, ki jih odredi z žrebom. Usvojene izpre-

membe predloži reis-ul-ulema ministru pravde, ki jih predloži, ko jih je usvojil ministrski svet, kralju v odobritev.

V tej skupni seji se sklepa z dvetretjinsko večino prisotnih članov.

§ 222.

Ta ustava, ki jo je sklenilo telo, navedeno v § 22. zakona o islamski verski zajednici kraljevine Jugoslavije z dne 25. marca 1936, št. 30.310/1/264, stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko jo kralj podpiše in se razglasi v »Službenih novinah«.

V Beogradu, dne 24. oktobra 1936; št. 107.740.

Pavle s. r.

R. Stanković s. r.

I. Perović s. r.

Minister pravde

dr. N. Subotić s. r.

Videl in pritisnil

državni pečat

čuvár drž. pečata,

minister pravde

dr. N. Subotić s. r.

20.

V imenu Njegovega Veličanstva

Petra II.,

po milosti božji in narodni volji kralja Jugoslavije,

kraljevski namestniki

na predlog ministra za prosveto in na podstavi § 8. zakona o srednjih šolah so odločili:*

Nepopolna realna gimnazija v Murski Soboti se pretvori postopoma, začevši s šolskim letom 1937./38. v popolno realno gimnazijo.

Minister za prosveto naj izvrši ta ukaz.

V Beogradu, dne 3. decembra 1936.

R. Stanković s. r.

I. Perović s. r.

Minister za prosveto

Dobr. Stošović s. r.

Uredbe osrednje vlade.

21.

Na podstavi § 98. finančnega zakona za l. 1936./37. predpisuje ministrski svet na predlog ministra pravde in ministra za trgovino in industrijo tole

uredbo

o izpremembi uredbe o prekinitvi zastaranja kmetjskih menic.**

Člen 1.

Člen 1. uredbe o prekinitvi zastaranja kmetjskih menic (»Službene novine« št. 111/XXVIII z dne 15. ma-

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 31. decembra 1936, št. 303/LXXVII/761.

** »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 31. decembra 1936, št. 303/LXXVII/768.

ja 1934), s poznejšimi izpremembami in dopolnitvami* se izpreminja in se glasi:

»Če bi morala menica kmeta (I., II., III. in VI. poglavje uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov), prvotna ali prolongirana, zastarati bodisi proti glavnemu meničnemu dolžniku bodisi proti regresnim dolžnikom, ostane zastaranje prekinjeno (člen 79. meničnega zakona), če je terjatev že prijavljena pristojnemu sodišču po členu 1. uredbe o podaljšanju rokov za iztoževanje menic z dne 18. maja 1933,** oz. se zastaranje prekine, če se prijavi terjatev do konca leta 1937.; toda tako v prvem kakor v drugem primeru mora vložiti upnik tožbo, in sicer pri terjatvah iz III. in VI. poglavja uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov*** do konca leta 1937., pri terjatvah iz II. poglavja omenjene uredbe pa do dne 15. novembra 1948.«

Člen 2.

Ta uredba dobi obvezno moč, ko se razglasi v »Službenih novinah«.

V Beogradu, dne 31. decembra 1936; št. 128.980.

Minister pravde
dr. N. Subotić s. r.

Minister
za trgovino in industrijo
Vrbanić s. r.

Ministrski svet je prednjo uredbo povsem usvojil v svoji seji z dne 31. decembra 1936.

Ministrski svet v Beogradu
M. s. št. 1123/36.

Predsednik ministrskega sveta
in minister za zunanje posle
dr. M. M. Stojadinović s. r.

(Sledijo podpisi ostalih ministrov.)

Banove uredbe.

22.

V. No. 22/1.

Razglas

o ljudskem delu in odkupnini za samoupravne ceste v letu 1937./38.

Na osnovi §§ 41. in 44. zakona o samoupravnih cestah
o d r e j a m

za proračunsko leto 1937./38. ljudsko delo in odkupnino v dveh enotah, povprečno dnuino pa na din 10[—].

* »Službeni list« št. 319/41 in 762/103 iz l. 1934. in št. 11/2 iz l. 1936.

** »Službeni list« št. 320/50 iz l. 1933.

*** »Službeni list« št. 628/79 iz l. 1936. (popr. št. 1/1 iz l. 1937.).

Na predlog občinskega odbora sme pristojno sresko načelstvo v smislu čl. 15. pravilnika o ljudskem delu zvišati obveznost za občinske ceste na tri enote. Navedeno oblastvo sme zvišati v smislu čl. 28. cit. pravilnika odrejane enote tudi preko rednih zakonitih enot, če so pogoji za to.

Z odločbo M. G. br. 16.106/36 z dne 9. julija 1936 je ministrstvo za gradbe oprostilo Dravsko banovino ljudskega dela za banovinske in dovozne ceste v proračunskem letu 1936./37. Oprostitev za proračunsko l. 1937./38. zaprosi banska uprava po zaslišanju banovinskega sveta naknadno. Občine, ki ne razpolagajo z rednimi denarnimi sredstvi za gradnjo in vzdrževanje občinskih cest v smislu § 37. zakona o samoupravnih cestah, so zavezane napraviti seznamke za odslužitev ljudskega dela oziroma seznamke za odkup te obveznosti, in sicer v dvojnem izvodu. Seznamki morajo biti sestavljeni in razglašeni najkasneje do dne 5. marca t. l. Po preteku razglasitvenega in pritožnega roka morajo predložiti občine seznamke z vloženi pritožbami sreskemu načelstvu v odobritev. Občine z mestnim poglavarstvom predložijo seznamke v odobritev kraljevski banski upravi.

Onim zavezancem, ki prijavijo občinski upravi v razglasitvenem roku, da prevzamejo v vzdrževanje poedine proge občinskih cest, oddeli občinski odbor sporazumno z zavezanci po neposrednih davkih cestne proge v naravi. Kdor ne prevzame sporazumno z občinskim odborom določene cestne proge v vzdrževanje, je zavezan osebnemu delu oziroma odkupnini po pravilniku o ljudskem delu. S sporazumom se ustanovi posebna pravna obveznost v smislu § 35. zakona o samoupravnih cestah.

Razdelilnik cestnih prog na zavezance predloži občini skupno s seznamki o ljudskem delu in odkupnini sreskemu načelniku oziroma v mestnih občinah kraljevski banski upravi v odobritev. Odobreni razdelilnik je pravna osnova za upravo izvršbo prav tako kot odobreni seznamki o ljudskem delu oziroma odkupnini.

Po § 38. zakona o samoupravnih cestah ter po § 21. novele k navedenemu zakonu, Sl. l. 114/20 ex 1930, morajo plačevati javni uslužbenci in upokojeanci odkupnino za delo na samoupravnih cestah tudi v primeru, če se ljudsko delo ne izvaja. Ministrstvo za gradbe je z odredbo M. G. Br. 2686 z dne 19. februarja 1936, Sl. l. 156/23 ex 1936, predpisalo, da se odteguje javnim uslužbencem in upokojeancem odkupnina za samoupravne ceste počenši z letom 1937. v dveh enakih obrokih, in sicer v mesecu aprilu in v mesecu septembru vsakega leta.

Sreska načelstva naj izdajo občinam potrebna nadaljnja navodila za pravilno izvršitev tega razglasa.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani,
dne 8. januarja 1937.

B a n :
Dr. Natlačen s. r.

SLUŽBENI LIST KRALJEVSKE BANSKE UPRAVE DRAVSKE BANOVINE

Priloga k 4. kosu VIII. letnika z dne 13. januarja 1937.

Razglasi kraljevske banske uprave

V. No. 274/1. 56—3—2

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine razpisuje za oddajo kamnoseških del pri vseučiliški knjižnici v Ljubljani III. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 25. januarja 1937 ob 11. uri dopoldne v sobi št. 33 tehničnega oddelka banske uprave v Ljubljani, Gledališka ulica št. 8.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na znesek odobrenega uradnega proračuna, ki znaša za kamnoseška dela dinarjev 477.262'24.

Predpisana kaveija znaša za kamnoseška dela din 48.000'—.

Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobivajo proti povračilu napravniških stroškov med uradnimi urami v pisarni št. 18 teh. oddelka banske uprave v Ljubljani.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji na razglasni deski tehničnega oddelka kraljevske banske uprave in sreskih načelstev.

Kraljevska banska uprava
Dravske banovine v Ljubljani,
dne 5. januarja 1937.

*

V. No. 245/1—1937. 35—3—3

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za rekonstrukcijo mostu v Goriči vasi v km 37.698 in mostu v Dolenji vasi v km 40.259 drž. ceste št. 52

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 12. februarja 1937 ob 11. uri dop.

v sobi št. 55 teh. razdelka v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobe proti plačilu napravniških stroškov med uradnimi urami pri tehničnem razdelku v Ljubljani.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša din 73.705'01.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji na razglasnih deskah tehničnega oddelka ter tehničnih razdelkov.

Kraljevska banska uprava
Dravske banovine v Ljubljani,
dne 2. januarja 1937.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Ad 3884/1936.

Uradni popravek.

V objavi predsedništva apelacijskega sodišča v Ljubljani Su 1431 5/33—28 (glej prilogo k 104. kosu Službenega lista z dne 26. decembra 1936) se mora pravilno glasiti:

Goederja Josipa, nadupravitelja (ne nadučitelja); in ing. Mačka Franceta, upravitelja veleposestva v Beltincih (ne Dokležovju).

Predsedništvo apelacijskega sodišča
v Ljubljani,
dne 12. januarja 1937.

*

VII O 385/35. 86

Oklic.

s katerim se sklicujejo zapuščinski upniki.

Goljat Anton, posestnik in gostilničar v Cirkovcih 8, je umrl dne 19. oktobra 1935.

Vsi, ki imajo kako terjatev do zapuščine se pozivljejo, da napovedo in dokažejo svoje terjatve pri tem sodišču dne 31. marca 1937 dop. ob 10. uri v sobi št. 16 ustno ali pa do tega dne pismeno. Sicer ne bi imeli upniki, ki niso zavarovani z zastavno pravico, nikake nadaljnje pravice do te zapuščine, ako bi zbog plačila napovedanih terjatev pošla.

Sresko sodišče v Ptuju,
odd. VII.,
dne 8. januarja 1937.

*

P 1026/36. 102

Oklic.

Pravna stvar: tožeča stranka Slivnjak Matija, pos. v Vaneči 61, ki jo zastopata dr. Pinter Nikolaj in dr. Fleck Friderik, odvetnika v Murski Soboti, zoper toženo stranko odsotno Roudi Marijo, roj. Slivnjak radi 200 din s prip.

Tožnik je vložil proti toženki tožbo na plačilo 200 din s prip. in je bila določena razprava na

4. marca 1937 ob 8. uri.

Ker bivališče toženke ni znano, se ji postavlja za skrbnika na čin dr. Vadnal Ludvik, odvetnik v Murski Soboti, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler se sama ne javi ali ne imenuje zastopnika.

Sresko sodišče v Murski Soboti, odd. II.,
dne 29. decembra 1936.

*

P 577/36—1. 89

Oklic.

Tožeča stranka: Zadravec Ana, polj. v Čentibskih goricah 118, zastopana po dr. Pikušu Jankotu, odv. v Dol. Lendavi,

je vložila proti toženi stranki ležeči zapuščini Zadravec Jurija in Zadravec Verone, roj. Lebar, polj. v Čentibskih goricah, radi din 2000'— s prip. k opr. št. P 577/36—1 tožbo.

Narok za ustno razpravo se je določil na dan 27. januarja 1937 ob 8. uri dop. pri tem sodišču v sobi št. 22.

Ker bivališče tožene stranke ni znano, se postavlja Zadravec Verona, roj. Lebar, polj. v Čentibskih goricah 118, za skrbnico, ki jo bo zastopala na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Sresko sodišče v Dolnji Lendavi,
odd. II.,
dne 24. decembra 1936.

*

R 460/32—3. 104

Amortizacija.

Na prošnjo Sbaschnika Ivana, posestnika v Grčaricah št. 7 pri Kočevju, se uvaja postopanje za amortizacijo hranilne knjižice, ki je bila imenovanemu baje ukradena, ter se nje imetnik poziva, da v roku 6 mesecev počenši od 1. februarja 1937 uveljavi svoje pravice, sicer bi se po preteku tega roka proglasilo, da je hranilna knjižica brez moči.

Oznamenilo: Hranilna knjižica posojilnice Ribnica r. z. z o. z., št. 4929, z vlogo din 32.559'45 na ime Sbaschnik Johann, Masern Nr. 7.

Sresko sodišče v Ribnici,
dne 8. januarja 1937.

*

I 362/36. 69

Odložitev izvršbe.

Zahtevajoča stranka Posojilnica v Cerknici r. z. z n. z., ki jo zastopa Maležič Peter, javni notar v Cerknici; zavezana stranka De Toni Franjo, pos., trgovec in gostilničar v Begunjah 24; radi din 250.000'— s prip.

Izvršba po prisilni dražbi nepremičnin vl. št. 270, 494, 112, 268 k. o. Begunje, 269 k. o. Bežuljak in 36/287 k. o. Begunje, dovoljena s tus. sklepom od 6. 7. 1936, I 362/36—2, se na predlog zavezane stranke odloži do pravnomočne odločitve o predlogu zavezane stranke na ustaviteljev izvršbe po § 39., t. 1., i. r. iz razlogov po čl. 1. uredbe o likvidaciji kmetskih dolgov, že opravljena izvršbena dejanja pa ostanejo kljub odložitvi izvršbe v veljavi.

Sresko sodišče v Cerknici,
odd. II.,
dne 28. decembra 1936.

*

I 815/26—19. 58

Dražbeni oklic.

Dne 16. februarja 1937 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 7 dražba nepremičnin zemljiška knjiga Rihtarovci polovica vl. št. 112.

Cenilna vrednost: din 15.941'—.

Vrednost pritekline: din 1092'50.

Najmanjši ponudek: din 7970'50.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnin v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Drugače pa se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Sresko sodišče v Gornji Radgoni,

odd. II.,

dne 21. decembra 1936.

*

I 381/36—7.

59

Dražbeni oklic.

Dne 16. februarja 1937 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 7 dražba nepremičnin zemljiška knjiga Terbegovci vl. št. 183.

Cenilna vrednost: din 6.016'50.

Najmanjši ponudek: din 4.011'—.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnin v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Drugače pa se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Sresko sodišče v Gornji Radgoni,

odd. II.,

dne 21. decembra 1936

*

IX I 3970/36—8.

40

Dražbeni oklic.

Dne 15. februarja 1937 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin zemljiška knjiga Pivola vl. št. 3.

Cenilna vrednost: din 989'70.

Vrednost priteklin: din 1920'—, ki je že prišteta k cenilni vrednosti zemljišča.

Najmanjši ponudek: din 659'80.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnin v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Drugače pa se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Sresko sodišče v Mariboru,

dne 20. decembra 1936.

*

I 19/36—10.

72

Dražbeni oklic.

Dne 10. februarja 1937 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 19 dražba nepremičnin zemljiška knjiga Grličec vl. št. 137.

Cenilna vrednost: din 39.008'—.

Najmanjši ponudek: din 26.005'50.

Jamčevina: din 3901'—.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati

glede nepremičnin v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Drugače pa se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Sresko sodišče Šmarje pri Jelsah,
dne 12. decembra 1936.

Vpisi v trgovinski register.

Vpisate so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

15.

Sedež: Pekel pri Poljčanah.

Dan vpisa: 7. januarja 1937.

Besedilo: Peter Magerl.

Obratni predmet: Parna žaga, produkcija lesnih izdelkov in trgovina z lesom in lesenimi izdelki.

Obratni predmet odslej: Lesna industrija.

Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru,

dne 7. januarja 1937.

Rg A II 67/5.

*

16.

Sedež: Tacen pod Šmarno goro.

Dan vpisa: 11. decembra 1936.

Besedilo: Savinja, družba z o. z. tvornica kemičnih izdelkov.

V smislu notarskega zapisa z dne 26. novembra 1936 se spremeni družbena pogodba z dne 2. 12. 1933 oziroma dodatek k tej pogodbi z dne 30. 7. 1935, in sicer v točkah »Šestič«, »Osmič« in »Devetič«.

Družba ima enega ali več poslovodij. Dokler ima družba enega poslovodjo, zastopa le-tá družbo in podpisuje njeno tvrdko samostojno in ravno tako eventualno postavljeni prokuristi, ako pa ima družba dva ali več poslovodij, zastopajo le-ti družbo in podpisujejo njeno tvrdko po dva, oziroma en poslovodja skupno z eventualno postavljenim prokuristom.

Družbina tvrdka se podpisuje na ta način, da postavijo poslovodje in prokuristi, slednji s prokuro označujočim dostavkom »pp.«, svoje tvrdkine podpise pod natisnjeno, napisano ali s štampliko odtisnjeno besedilo tvrdke.

Izbrise se poslovodja Seunig Ivan, vpiše pa se poslovodja Petrič Milan, tovarnar v Tacnu št. 67.

Okrožno kot trg. sodišče v Ljubljani,
odd. III.,

dne 5. decembra 1936.

*

17.

Sedež: Teharje pri Celju.

Dan vpisa: 30. decembra 1936.

Besedilo: Teharska lesna industrija, družba z o. z.

Obratni predmet: izdelovanje lesnih polfabrikatov, njih razpečavanje itd.

Na mesto umrlega likvidatorja družbe Jarca Evgena, v Ljubljani, Zarnikova 19, se v smislu § 89., odst. 2., zak. z dne 6. marca 1906, drž. zak. št. 158, postavlja likvidatorjem Jare Vojteh, abs. jurist v Ljubljani, Zarnikova 19.

Okrožno sodišče v Celju, odd. I.,

dne 30. decembra 1936.

Rg C I 53/37.

Izbrisale so se nastopne
firme:

18.

Sedež: Celje.

Dan izbrisa: 30. decembra 1936.

Besedilo: A. Drofenik, trgovina z modnim, manufakturnim, galanterijskim in konfekcijskim blagom.

Obratni predmet: Trgovina z modnim, manufakturnim, galanterijskim in konfekcijskim blagom.

Zaradi opustitve.

Okrožno kot trg. sodišče v Celju, odd. I.,
dne 30. decembra 1936.

Rg A III 99/8.

*

19.

Sedež: Ljubljana.

Dan izbrisa: 17. decembra 1936.

Besedilo: Anton Krejči.

Obratni predmet: Trgovina s klobuki in krznarija.

Zaradi opustitve obrata.

Okrožno kot trg. sodišče v Ljubljani,
odd. III.,

dne 16. decembra 1936.

Posam. II 194/4.

*

20.

Sedež: Maribor.

Dan izbrisa: 7. januarja 1937.

Besedilo: Mestna plinarna v Mariboru. Zaradi vključitve v tvrdko »Mestna podjetja Maribor«.

Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru,
dne 7. januarja 1937.

Rg A I 229/5.

*

21.

Sedež: Vrhnika.

Dan izbrisa: 11. decembra 1936.

Besedilo: I. & G. Jelovšek.

Obratni predmet: Trgovina s špecerijskim in galanterijskim blagom.

Zaradi opustitve obrata.

Okrožno kot trg. sodišče v Ljubljani,
odd. III.,

dne 5. decembra 1936.

Posam. I 267/3.

Konkurzni razglasi

22.

Odprava konkurza.

Prezadolženec: zapuščina po pok. Gorniku Ivanu, posestniku v Hrastu št. 1.

Konkurz, ki je bil razglašen s sklepom opr. št. S 10/31—3 o imovini prezadolženca, se odpravlja, ker je bila razdeljena vsa masa po § 151. zakona o konkurzu.

Okrožno sodišče v Novem mestu,
odd. II.,

dne 30. decembra 1936.

S 10/31—17.

*

23.

Poravnalni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini Franza Dragota, spec. trgovine z barvami in vzorci v Ljubljani, Stari trg 17.

109

Poravnalni sodnik: Gregorc Jurij, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani.

Poravnalni upravnik: dr. Druškovič Andrej, odv. v Ljubljani.

Narok za sklepanje poravnave pri podpisnem sodišču, soba št. 134, dne 20. februarja 1937 ob pol 9. uri.

Rok za oglasitev do 12. februarja 1937.

Okrožno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 5. januarja 1937.

Por 1/37—2.

*

24. 85

Poravnalni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini Omahna Alojzija, trg. z mešanim blagom, v Zalcu.

Poravnalni sodnik: Detiček Mirko, sodnik okrožnega sodišča v Celju.

Poravnalni upravnik: dr. Sernee Gvidon, odvetnik v Celju.

Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču, soba št. 2, dne 26. februarja 1937 ob 9. uri.

Rok za oglasitev do 20. februarja 1937.

Okrožno sodišče v Celju,

odd. I.,

dne 9. januarja 1937.

Por 1/36—3.

*

25. 108

Odreditev posebnega ugotovitvenega naroka.

Prezadolženka: Glavnica Celestina, trg. v Ljubljani.

Za pretres naknadno prijavljenih terjatev se določa narok na dan

20. januarja 1937 ob 11. uri

pri podpisnem sodišču v sobi št. 139.

Okrožno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 8. januarja 1937.

S 11/33—76.

*

26. 101

Konec poravnave.

Poravnalno postopanje dolžnika Škofa Ferdinanda, trgovca z mešanim blagom v Straži, pošta Mislinje, registrovanega pod firmo Škof Ferdinand, trgovina z mešanim blagom, Straža pri Slovenjem Gradu, pod Rg A I 86, je končano.

Okrožno sodišče v Celju, odd. I.,

dne 5. januarja 1937.

Por 10/36—47.

*

27. 100

Konec poravnave.

Poravnalno postopanje dolžnika Zupanca Karola, trgovca z mešanim blagom v Trbovljah-Loke št. 270, je končano.

Okrožno sodišče v Celju, odd. I.,

dne 5. januarja 1937.

Por 11/36—13.

*

28. 99

Odobritev poravnave.

Poravnalna zadeva Adamiča Antona, posestnika in trgovca v Vidmu št. 9 pri Dobrepoljah.

Odobruje se prisilna poravnava izven stečaja v smislu § 46. zak. o prisilni

poravnavi izven stečaja, sklenjena dne 25. novembra 1936 te vsebine, da plača dolžnik terjatve ločitvenih upnikov in upnike, ki jim gre pravica do prvenstvenega poplačila, popolnoma, svojim ostalim upnikom pa 80% no kvoto, plačljivo v 12 enakih zaporednih mesečnih obrokih, katerih prvi zapade dne 1. januarja 1937.

Okrožno sodišče v Novem mestu, odd. II., dne 24. decembra 1936.

Por 3/36—5.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Mag. št. 80.600/36. 97

Razglas o licitaciji.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani razpisuje javno pismeno ponudbeno licitacijo za napravo lesenih ograj ob Ljubljani v Ljubljani.

Licitacija se bo vršila v torek, dne 26. januarja 1937, ob 11. uri dopoldne v mestnem gradbenem uradu, Nabrežje 20. septembra št. 2/II.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih na znesek uradnega proračuna din 63.000.—

Pojasnila in razpisni pripomočki se dobijo proti povračilu nabavnih stroškov med uradnimi urami v vložišču mestnega gradbenega urada v Ljubljani.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani,

dne 7. januarja 1937.

Predsednik:

Dr. Adlešič s. r.

*

No. 80.600/36. 96

Preklic pečatnika.

Preklicuje se veljavnost pečatnika okrogle oblike z državnim grbom in napisom: »Kontrolni urad mest. deh. urada.«

Mestno poglavarstvo v Ljubljani,

dne 13. januarja 1937.

*

Št. 78.364/36—III/2. 36—3—3

Razpis.

Mestno poglavarstvo ljubljansko razpisuje v skrajšanem roku dobavo moke za dobo od 1. januarja 1937 do 31. marca 1937 za mestno zavetišče za onemogle v Japljevi ulici št. 2.

Pravilno kolkovane ponudbe je vložiti do 16. januarja 1937 do 11. ure dop. v mestnem socialno-političnem uradu soba 42, Mestni dom, II. nadstropje, kjer se dobe tudi dobavni pogoji.

Ponudbe morajo biti zapečatene in opremljene z napisom »Dobava moke za mestno zavetišče za onemogle v Japljevi ulici 2.«

V smislu čl. 24. pravilnika in čl. 88. zakona o državnem računovodstvu mora pred licitacijo vsak ponudnik položiti do 10. ure dopoldne pri mestni blagajni začasno kavejso v znesku 5% skupne proračunske vsote.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani,

dne 4. januarja 1937.

O No. 69/1—37.

78—2—1

Lavrič Josip, prošnja za odobritev skladišča za kože na Rudniku.

Razglas.

Lavrič Josip, trgovec iz Ljubljane, Cankarjevo nabrežje št. 1, je z vlogo od 30. VII. 1936 zaprosil za odobritev skladišča koz ter delavnice za obrtno izdelovanje usnja, postavljene na parceli št. 2366, kat. občina Rudnik.

Na osnovi določil §§ 105. in 108. zak. o obrtih ter §§ 12. in 90. stavbenega reda za bivšo Kranjsko se razpisujeta komisijski ogled in razprava na mestu samem za 28. januar 1937 ob 15. uri.

Naerti naprave so do dneva razprave vsakomur na vpogled pri sreskem načelstvu ter se vabijo vsi zaintereseni, da podajo event. ugovore najkasneje ob razpravi ustno ali pismeno, ker bi se sicer naprava, v kolikor ne bo javnih ovir, dovolila.

Sresko načelstvo v Ljubljani,

dne 7. januarja 1937.

*

T. No. 49/1—E. 105

Razglas.

Na osnovi čl. 2. in 3. uredbe ministrstva za gradbe o službenih razmerjih državnih cestarjev in njih prejemkih od 21. maja 1929, št. 14.633, se razpisuje mesto državnega cestarja-delavca na progi državne ceste št. 2 med km 640 do 643 s sedežem v Stražišču z mesečno plačo din 541/44 in mesečno stanovanjsko doklado din 90.24.

Pravilno kolkovane prošnje, opremljene s pravilno kolkovanimi prilogami, je vložiti pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Kranju do

28. februarja 1937.

Upoštevali se bodo te prošnje, ki so odslužili kadrski rok in ki niso mlajši od 23 in ne starejši od 30 let. Natančnejša pojasnila daje pisarna tehničnega razdelka v Kranju.

Sresko načelstvo v Kranju,

dne 7. januarja 1937.

*

No. 3345/3/36. 60—2—2

Oklic.

Z vlogo z dne 6. 10. 1936 je zaprosil Kolenc Rudolf v Sp. Rečici št. 7, občina Rečica ob Savinji, za gradbeno dovolitev po zakonu o obrtih v zvezi z določili stavb. reda za prizidek k obstoječi tovarni usnja v Rečici ob Savinji.

V ta namen se odreja po določilih stavbenega reda in §§ 107., 108. in 109. zakona o obrtih komisijska razprava na mestu samem na 30. januarja 1937 ob pol 10. uri s sestankom udeležencev pri tovarni v Spodnji Rečici št. 7.

Mejaši in drugi zaintereseni se vabijo, da se udeležijo komisije in podajo morebitne ugovore, kolikor jih niso vložili že prej, pri razpravi, ker se pozneje ne bodo upoštevali, in se bo smatralo, da se udeleženci strinjajo z nameravano napravo ter se bo izdalo zaprta dovoljenja, ako se ne pojavijo pomisleki javnega značaja.

Načrti so do dne komisijskega ogleda pri sreskem načelstvu v Gornjem gradu med uradnimi urami vsakomur na vpogled.

Sresko načelstvo v Gornjem gradu,
dne 7. januarja 1937.

*

V. No. 24/2. 48a-2-1

Razpis

mesta drž. cestarja, delavca na progi med km 788⁵-794 drž. ceste št. 28. Prošnje do 25. januarja t. l. Natančnejše podatke glej prilogo k »Služb. listu« št. 3 z dne 9. januarja 1937.

Sresko načelstvo, tehn. raz.,
Novo mesto,
dne 5. januarja 1937.

*

Št. 12.556/1936. 42-3-2
Delavski azil — gradnja.

Razpis.

Mestno poglavarstvo v Celju razpisuje oddajo težaških, zidarških in železobetonskih del trinadstropne zgradbe Delavskega doma na Vrazovem trgu v Celju.

Pojasnila in razpisni pripomočki se dobe od 15. januarja t. l. dalje med uradnimi urami na mestnem poglavarstvu v Celju, soba št. 21.

Pravilno opremljene ponudbe je vložiti v vložišču navedenega urada (soba št. 9) do dne 1. februarja t. l. ob desetih dopoldne. Takoj nato bo v mestni posvetovalnici javno komisijsko odpiranje vloženi ponudb.

Mestno poglavarstvo Celje,
dne 4. januarja 1937.

Predsednik:
Al. Mihelčič s. r.

*

Št. 1006-1/36. 91

Razpis zdravniške službe.

Glavna bratovska skladnica v Ljubljani razpisuje na podstavi »Pravilnika za opravljanje zdravniške službe pri bratovskih skladnicah« službo zdravnika pri krajevni bratovski skladnici v Zagorju o/S.

Za razpisano mesto se bo upošteval doktor vsega zdravilstva, ki je absolutno predpisani staž v javni bolnišnici in ima že nekoliko prakse. Prednost imajo zdravniki, ki imajo že tudi nekaj prakse v socialnem zavarovanju. V službene dolžnosti zdravnika spada opravljanje univerzalne prakse za člane in družinske člane bratovske skladnice in male kirurške intervencije v skladnični bolnišnici.

Honorar se določi po dogovoru.

Lastnoročno pisane prošnje in curriculum vitae je vložiti pri krajevni bratovski skladnici v Zagorju o/S do dne 31. januarja 1937.

Glavna bratovska skladnica v Ljubljani,
dne 9. januarja 1937.

Stev. 1783/36

88

Objava.

G. dr. Lovrec Franjo, advokat v Ormožu, se je odpovedal izvrševanju advokature s 1. januarjem 1937. Z istim dnem je bil na lastno prošnjo izbrisan iz imenika advokatov.

Prezemnik njegove pisarne po § 44.7 adv. zakona je g. dr. Ban Adam, advokat v Ormožu.

V Ljubljani, dne 5. januarja 1937.

Za odbor

Advokatske komore v Ljubljani
predsednik: dr. Zirovnik Janko s. r.

Razne objave

70

Vabilo

na

VI. izredni občni zbor,

ki ga bo imela

Jugočeška, Jugoslovansko češka
tekstilna industrija d. d.
v Kranju

v sredo, dne 3. februarja 1937 ob 11. uri
dop. v družbinah prostorih v Kranju
z nastopnim dnevnim redom:

1. poročilo upravnega sveta in revizorjev;

2. sklepanje o reasumiranju in popravku letnega zaključka od 31. decembra 1935;

3. sklepanje o uporabi obratnega uspeha;

4. slučajnosti.

Po § 14. družbinah pravil imajo glasovalno pravico oni delničarji, ki so predložili pri družbini blagajni v Kranju 6 dni pred zborovanjem vsaj 10 delnic z nezapadlimi kuponi vred. Delničarji glasujejo lahko po § 18. družbinah pravil ali osebno ali po pooblaščenju. Posest 10 delnic daje pravico do enega glasu (§ 16. družbinah pravil).

Upravni svet.

*

90-3-1

Poziv upnikom.

Zadružna elektrarna v Brstju, r. z. z o. z., se je po sklepu občnega zbora z dne 8. decembra 1936 razdružila in prešla v likvidacijo. Upniki se pozivajo, da priglase morebitne terjatve podpisanim likvidatorjema.

Budina pri Ptuj, dne 8. jan. 1937.

Rajh Aleksander Ropič Joško

*

112

Objava.

Izgubila sem izpričevalo II. a razreda II. drž. realne gimnazije v Ljubljani iz l. 1927./28. na ime: Boškin Albina iz Ljubljane. Proglašam ga za neveljavno.

Boškin Albina s. r.

93

Objava.

Podpisani Korun Marjan, delavec, Trnava, obč. Gomilsko, sem izgubil prom. knjižico št. 2679 in reg. tabl. št. 16179-5 za svoj bicikel, in ju proglašam za neveljavni.

Celje, dne 28. decembra 1936.

Korun Marjan s. r.

*

75

Objava.

Izgubil sem delavsko knjižico, izdano od občine Zabukovje na ime Kožuh Rudolf iz Podvrha, občina Zabukovje. — Proglašam jo za neveljavno.

Kožuh Rudolf s. r.

*

92

Objava.

Izgubil sem odpustnico šest+1 razredne drž. narodne šole v Grižah iz leta 1923. na ime: Krk Franc iz Zabukovce. Proglašam jo za neveljavno.

Krk Franc s. r.

*

76

Objava.

Izgubil sem evidenčno tablico bicikla, št. 87540, in jo proglašam za neveljavno.

Medvešek Albin s. r.,
Sv. Miklavž, občina Tabor.

*

94

Objava.

Izgubil sem izpričevalo III. letnika obrtne nadaljevalne šole na Ledini v Ljubljani iz l. 1934. na ime: Pristavec Stanislav iz Ljubljane. Proglašam ga za neveljavno.

Pristavec Stanislav s. r.

*

110

Objava.

Izgubila sem poselsko knjižico, izdano od občine Raka pri Krškem na ime: Skinder Milka. Proglašam jo za neveljavno.

Skinder Milka s. r.

*

111

Objava.

Izgubil sem izpričevalo IV. razreda drž. realke v Ljubljani iz l. 1929./30. na ime: Šega Albin z Viča. Proglašam ga za neveljavno.

Šega Albin s. r.

*

77

Objava.

Izgubil sem izpričevalo III. razreda drž. meščanske šole v Krškem iz leta 1904./05., ter ga proglašam za neveljavno.

Tancig Friderik s. r., Pile kod Stubice.